

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2018. gada 7. – 13. jūlijs

Nr. 24 (1538)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

DZIED UN GAVILĒ LATVIEŠA SIRDS

Savulaik krietrais latvietis Kronvaldu Atis teicis: "Dziedāšana mūsu sirdīs, mūsu prātos attur no ļauna un skubina uz labām, krietnām domām; jauka dziedāšana der cilvēkiem..."

XXVI Vispārējos latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkus ievadīja "Dziesmu karu" fināls, kas norisinājās 30. jūnijā Latvijas Universitātes Lielajā aulā, kur par Lielo balvu sacentās jauktie, vīru, sieviešu, kā arī senioru kori.

Svētku dalībnieku gājiens izvērtās grandiozs. Gandrīz divus kilometrus garo ceļu uz Skonto stadionu mēroja 45 000 dalībnieku, kas pārstāvēja 1902 kopas. Plkst. 14 dalībnieki devās gājienā no Brīvības pieminekļa pa Brīvības ielu un caur goda vārtiem nonāca dalībniekiem iekārtotā svētku kvartālā –

Skonto stadionā. Pirmie gājienā devās virsvadītāji, virsdiriģenti, goda virsvadītāji un goda virsdiriģenti, pēc tam novads, kurā dzima Dziesmu svētku tradīcija – Dikļi, kam sekoja Vidzemes, Kurzemes, Zemgales, Sēlijas, Latgales, ārvalstu latviešu un Rīgas dziedātāju un dejojāņu kopas. Gājiens ilga vairāk nekā septiņas stundas. Meitu vainagos bija iepītas rozes un madaras, vējā plīvoja kuplie brunči, acis priecēja stalti puiši un vīri tautastērpos. Dancotāji daļu ceļa veica raitā deju solī. Kori skandēja populāras tautasdziesmas. Dalībniekus sveica ļoti daudz skatītāji.

Svētku gājiens beidzās Skonto stadionā ar Dziesmu un deju svētku dalībniekiem veltītu koncertu. Lai arī šogad Dziesmu un deju svētki iesākušies ar aukstāko

laiku kopš 1977. gada svētkiem, tas nav traucējis gājiena norisi. Laika apstākļi nav atturējuši korus un deju kopas no dalības gājienā. Ar chronometru fiksēts pat gājiena ātrums – 3,6 km stundā.

Šī gada Deju svētku dalībnieki gan iestudējumā "Māras zeme" Daugavas stadionā, gan noslēguma koncertā Mežaparka estrādē piedalīsies vēsturiskā brīdī. Viņi izdejos padomju gados aizliegto deju "Manai dzimtenei" Raimonda Paula mūzikas pavādījumā. Dziesmu svētkos pirms 45 gadiem tālāk par ģenerālmēģinājumu šī deja netika. "Jo tur ir daudz tādu lietu un iedvesmas, kas ņemtas no Brīvības pieminekļa. Gan pozas, gan kustības, gan arī stāsts," par deju stāsta deju virsvadītājs, choreogrāfs Jānis Purviņš. "Šajos svētkos mēs

aicinājām talkā deju ansambli "Dancis", kuŗš dejoja šo deju. Pēc fotogrāfijām, pēc video šī deja tika restaurēta, un pēc 45 gadiem to redzēs gan Daugavas stadionā, gan Mežaparkā estrādē." Kopējo latviešu tautasdeju skaitu profesionāļi vairās nosaukt. Tas noteikti mērāms tūkstošos. Mūsdienās gadā top ap 100 jaunu deju. Ilgdzīvotājas ir tās, kas, dejojāņu valodā runājot, "dejojas pa kājai" un kam piemīt saistošs emocionālais vēstījums.

Svētku otrajā dienā notika Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanai un attīstībai veltīta pasaules latviešu konference, skatuvisko deju koncerts "Vēl simts gadu dejai", senioru koru koncerts "Margodama saule lēca", bērnu un jauniešu vokālo ansambļu koncerts, labāko Latvijas vokālo ansambļu finālsacensības, amatierteātru parāde, Pasaules latviešu dienu deju un folkloras kopu koncerts "Cilvēks. Mūžs. DIMDI!" un danču vakars ar ārvalstu latviešu folkloras kopām.

No Dziesmu un Deju svētku statistikas

XXVI Vispārējos latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkos reģistrēts rekordliels dalībnieku skaits – kopā

43 219 dalībnieku un 1788 kopas. Jaunākajam dalībniekam ir 3 gadiņi, vecākajam – 91. Svētkos pārstāvētas 118 Latvijas pašvaldības. Tikai no vienas – no Mērsraga – nav neviena dalībnieka. Rīgā ieradusies pasaules latvieši – kopumā no 21 valsts. Svētku nedēļā Rīgā notiks 65 sarīkojumi 25 norises vietās, turklāt lielākā daļa – 44 – ir bezmaksas. Skatītāju kopskaits visos sarīkojumos sasniegs pusmiljonu cilvēku. Akreditēti 698 žurnālisti, brīvprātīgie 1600 cilvēku.

Rīkotāji aprēķinājuši, ka gatavošanās svētkiem kopumā prasījusi 1640 dienas jeb teju 5 gadus. Savukārt dalībniekiem Dziesmu un deju svētku programmas apgūšanai bija nepieciešami divi līdz trīs gadi.

Svētku nobeiguma sarīkojumā deju lieluzvedumā piedalīsies 278 jauniešu, 329 vidējās paaudzes, 87 senioru un 45 bērnu deju kopas.

Noslēguma koncertā piedalīsies 274 jauktie kori, 89 sieviešu, 27 vīru, 39 senioru kori, kā arī 94 deju kopas un 50 pūtēju orķestri.

Svētku rīkotāji katram dalībniekam sarūpējuši lietusmētelīti, sēdpaklājiņu un dzeramo ūdeni – kopumā 400 000 litru.

Foto: Imants Urtāns

Foto: Imants Urtāns

Virsdiriģenti Andrejs Jansons (ASV) un Ilze Valce (Liepāja) // Foto: Nils Ebdens

No kreisās: Tamāra Millers Rūsis, Edvins Rūsis, Māra Zommere (ASV) Foto: Nils Ebdens

“Kultūra ir mūsu nācijas pamats, bet dziesma un deja ir tās centrā”

Konference “Latvieši pasaulē – piederīgi Latvijai. Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšana un attīstība”
 Nīla Ebdena fotoreportāža no pasaules latviešu koru un folkloras kopu koncerta “Cilvēks. Mūžs. Skan!”

Konference “Latvieši pasaulē – piederīgi Latvijai” ir ikgadējs notikums, kurā jau kopš 2011. gada pulcējas ārvalstīs dzīvojošie latvieši, eksperti, Latvijas iestāžu un sabiedrības pārstāvji. Šogad tās tema ir Dziesmu un deju svētki, un konferences dalībnieki meklēs atbildes uz jautājumiem, kāda ir Dziesmu un deju svētku tradīcijas loma Latvijā un kopienās ārvalstīs un vai tā veido tiltu starp latviešiem Latvijā un latviešiem ārpus tās, un vai tā nākotnē veidos tiltu starp latviešiem Latvijā un latviešiem ārvalstīs.

Konferences “Latvieši pasaulē – piederīgi Latvijai. Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšana un attīstība” atklāšanā uzrunu teica Valsts prezidents Raimonds Vējonis un kultūras ministre Dace Melbārde, kā arī Pasaules Brīvo latviešu apvienības priekšsēde Kristīne Saulīte, dalībniekus uzrunāja Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece.

“Dziesmu un deju svētki palīdz latviešiem pasaulē saglabāt latviskās tradīcijas un valodu. Tie

sniedz iespēju sastapties latviešiem visā pasaulē un no visas pasaules. Sastapties, lai piedzīvotu īpašu kopību – vienu dejas soli, vienu elpu, dziedot kopīgu dziesmu,” uzsvēra Valsts prezidents Raimonds Vējonis, atklājot konferenci “Latvieši pasaulē – piederīgi Latvijai. Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšana un attīstība”. Valsts prezidents atzīmēja, ka Okupācijas laikā ideju par Latvijas neatkarību uzturēja diplomāti ārzemēs, kas nodrošināja mūsu valsts juridisko nepārtrauktību. Savukārt garīgo nepārtrauktību un kopības sajūtu šajā laikā mums uzturēja Dziesmu un deju svētki. Kopīga dziedāšana palīdzēja saglabāt latviskumu gan bēgļu nometnēs un trimdā Rietumu valstīs, gan okupētajā Latvijā un izsūtījumā Sibīrijā.

“Dziesmu un deju svētki spilgti pierāda ikvienam – kultūra ir mūsu nācijas pamats, bet dziesma un deja ir tās centrā. Mums ir būtiski saglabāt Dziesmu un deju svētkus ar to tradīcijām un simbolisko vērtību. Vienlaikus pa-

Deju virpulī griežas Māris Pūlis (Lielbritānija)

turot tos atvērtus pārmaiņām,” uzsvēra Valsts prezidents.

Konferencē piedalījās Latvijā un ārvalstīs pazīstami eksperti – mūzikologs Arvīds Bomiks, Latvijas Kultūras akadēmijas profesore Anda Laķe, Daugavas Vanagu Fonda Lielbritānijā priekšsēdis Aivars Sinka u. c.

Mūzicē Austrumkalns

Laura Putāne (Vācija)

Štutgartes Jostas

Apvienotie Štutgartes un Frankfurtes dejojāji no kopām Trejdeksnītis un Dimdari

Īrijas latviešu mūzikālā dvēsele Ingūna Grietiņa-Dārziņa

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvijas Okupācijas muzejam – 25

Melngalvju namā, kas atrodas netālu no Latvijas Okupācijas muzeja, 27. jūnija pēcpusdienā bija sapulcējušies ap divi simti cilvēku – Latvijas Okupācijas muzeja darbinieki, Latvijas Okupācijas muzeja biedrības biedri, ziedotāji, sadarbības partneri un atbalstītāji, lai nosvinētu muzeja 25 gadu jubileju. Starp muzeja sveicējiem bija Latvijas Republikas Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece, Latvijas Republikas Ministru prezidents Māris Kučinskis, Kultūras, Ārlietu, Vides un reģionālās attīstības ministriju pārstāvji. Valsts prezidents Raimonds Vējonis bija atsūtījis rakstisku apsveikumu, bet abas pārējās augstākās valsts amatpersonas – Saeimas priekšsēde un Ministru prezidents teica runas. Muzejam veltītā valsts pārstāvju uzmanība apliecināja muzeja darba augsto novērtējumu un gandarīta tā atbalstītājus.

Ināra Mūrniece pateicās muzeja dibinātājiem un darbinieku kopai par neatlaidīgo darbu, bez kā tas nebūtu ieņēmis savu īpašo vietu Latvijas kultūrā. Viņa pauda, ka Saeimā pagājušajā nedēļā pieņemtie grozījumi Latvijas Okupācijas muzeja likumā paredz ēkas rekonstrukciju pabeigt līdz nākamā gada septembra beigām, lai muzejs varētu atgriezties savā vēsturiskajā vietā Vecrīgā.

Svinību viesus uzrunāja muzeja dibinātājs un idejiskais iedvesmotājs Pauls Lazda un ilggadējais Okupācijas muzeja valdes priekšsēdis un muzeja ārlietu direktors Valters Nollendorfs. Savu skatījumu uz muzeja vietu Latvijas sabiedrībā bija aicināts izteikt Latvijas Universitātes profesors Ivars Ījabs. Viņa runas tema bija "Latvijas Okupācijas muzejs: skola, pavadars, kapakmens. Latvijas Okupācijas muzejs Latvijas ainavā". Ar brīnišķīgām dziesmām klātesošos iepriecināja vokālā grupa *Latvian Voices*, kas muzejam arī ziedoja daļu no sava honorāra par koncertu. Svinību otrā daļa norisinājās muzeja pagaidu telpās Raiņa bulvārī 7. Tur viesi devās gar Brīvības pieminekli – apstājoties un noliekot ziedus.

Otrajā daļā apsveikumus izteica lielākās muzeju atbalstošās organizācijas pārstāvji – Pasauls Brīvo Latvīšu apvienības valdes priekšsēža vietnieks Pēteris Blumbergs, kas ir arī Latviešu apvienības Amerikā vadītājs. Daugavas Vanagu (DV) vārdā runāja tagadējais Latvijas DV vadītājs Andrejs Mežmalis. Nopietnība mijās ar humoru, kad tika izrādītas dāvanas, ko dāvinājuši kolēģi no citiem muzejiem. Latvijas Dabas muzejs Okupācijas muzejam dāvināja kaktusu kā simbolu spējai pretoties ārējās vides ietekmei. Vēl viesi noklausījās agrākās muzeja direktores Gundegas Micheles stāstījumu

par muzeja vēstures neformālajām lappusēm.

Pievērsoties muzeja aktualitātēm, V. Nollendorfs stāstīja par septembrī atklājamo "Pieminekli Brīvībai" Zēdelgemā (Beļģijā) un muzeja jaunās ekspozīcijas veidošanu. Muzeja foajē var aplūkot tēlnieka Kristapa Gulbja veidoto pieminekļa metu. Piemineklis veltīts ap 12 000 latviešu leģionāru, kas 1945./1946. gada ziemu pavadīja Zēdelgema kara gūstekņu nometnē. Muzejs vēl joprojām vāc līdzekļus pieminekļa uzstādīšanas izdevumiem. Savukārt maketā varēja apskatīt jaunveidojamo muzeja ekspozīciju. Muzejs pateicas visiem sveicējiem. Sanākušos vienoja personīga saite ar muzeju. Kamēr tā paliks, muzejs spēs strādāt un pildīt savu misiju: atcerēties, atgādināt, pieminēt.

Latvijas Goda konsulu sanāksme

No 30. jūnija līdz 2. jūlijam Latvijā notika 8. Latvijas Republikas goda konsulu sanāksme, kurā piedalījās konsuls Martin Kaczmarek.

Latvijas Ārlietu ministrija uzņēma vairāk nekā 90 konsulus no 52 valstīm, ar kuriem tikās Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece. Konsuli piedalījās paneldiskusijās ar pārstāvjiem no Latvijas valdības un arī piedalījās pieņemšanā, kuru rīkoja Latvijas Republikas prezidents Raimonds Vējonis. Turpmākajās dienās konsuli apmeklēja Ventpili un Liepāju. Sadarbības sekmēšanai norisinājās kontaktbirža ar Latvijas uzņēmējiem. Goda konsuli tika informēti arī par jaunumiem konsulārajā darbībā, apmeklēja Rīgas Tehnisko universitāti un Latvijas Nacionālo bibliotēku, kā arī iepazīna vairāku Latvijas uzņēmumu darbību

Latvija 100

Kad liksmo un gavilē latviskais gēns

Vasaras saulgriežus sagaidot, laikā no 16. jūnija līdz 21. jūnijam vienpadsmito reizi Latvijā notika Starptautiskais folkloras festivāls *Baltica*, kopā pulcējot 4000 dalībnieku – 233 folkloras kopas, etnogrāfiskos ansambļus, folkloras deju kopas un kapelas, ārvalstu viesus no Lietuvas, Igaunijas, Baltkrievijas, Gruzijas, ASV, Polijas, Dienvidkorejas un Ķīnas. Festivāla tema 2018. gadā bija "Ziedēšana. Jāņi".

Foto: Reinis Olinš

Kopumā festivālā no 16. jūnija līdz 21. jūnijam, notika vairāk nekā 20 sarīkojumi, kurus apmeklēt bija aicināts ikviens interesents. Valsts prezidents Raimonds Vējonis, festivālu atklājot, sacīja, ka pirms trīsdesmit gadiem festivāls *Baltica* satricināja okupācijas varas pamatus. Kultūras ministre Dace Melbārde uzsvēra, ka šis festivāls ir kā krāšņa puķe latvisko tradīciju ainavā. Var teikt, ka tautas tērpju brunču krāsās, mandolinu un bungu skaņās, tautasdziesmās, mejās un ozollapās gaisā liksmoja un gavilēja latviskais gēns.

Folkloras festivāla dalībnieku gājiens Brīvības laukumā. Katras folkloras kopas un ansambļa dažāda gada gājuma dalībnieki gājienā piedalījās ar savu karogu un novadam atbilstošos tautastērpos // Foto: LETA

Mežaparka Lielās estrādes atjaunotais posms

18. jūnijā, svinīgā ceremonijā atklāja Mežaparka Lielās estrādes pirmo atjaunoto posmu.

Pirmais posms lietošanā tika nodots 7. jūnijā, kas bija par 11 dienām ātrāk, nekā sākotnēji paredzēja noteiktie termiņi. Pēc pārbūves Mežaparka estrādes iežogotā teritorija ir par aptuveni 50 000 kvadrātmetriem lielāka nekā tagad, teritorijai sasniedzot 146 430 kvadrātmetri. Koristu tribīnes uz XXVI Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkiem ar pagaidu koka tribīnēm tika paplašinātas par 2292 koristu vietām, tā kopā nodrošinot vietas gandrīz 10 000 koristiem. Savukārt skatītāju lauka jaunā platība ir 22 197 kvadrātmetri, kuros būs nodrošinātas sēdvietas 30 557 skatītājiem līdzšinējo 23 000 sēdvietu vietā.

Briselē uzzina,

kas ir Dziesmu un deju svētki

26. jūnijā Eiropas Parlamentā Briselē notika Eiropas Kultūras mantojumam veltīta augsta līmeņa konference "Kultūras mantojums Eiropā: savienojot pagātni un nākotni". Vienīgā pārstāve no Baltijas valstīm atklāšanas panelī ar prezentāciju par latviešu Dziesmu un deju svētkiem īpaši aicināta piedalīties bija arī Latvijas kultūras ministre Dace Melbārde. Kultūras žurnālisti no Eiropas valstīm uzzināja plašāk par vienu no lielākajiem Latvijas valsts Simtgades notikumiem – XXVI Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkiem.

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

GRIEKIJA. 2. jūlijā Latvijas vēstniecībā Atēnās viesojās Jāzeps Vitols Latvijas Mūzikas akadēmijas pirmā kursa students Aigars Raumanis ar koncertmeistari – pianisti Hertu Hansenu, lai tiktos ar vēstnieku Māri Klišanu. Saksfonists Aigars Raumanis ar koncertmeistari – pianisti Hertu Hansenu bija ieradušies Atēnās, lai 30. jūnija pēcpusdienā piedalītos prestižā, starptautiskā konkursa "eMuse International Music Online Competition 2018" laureātu apbalvošanā un koncertā, kas notika Atēnu mūzikas koncertzālē *Megaron*. Konkursā, kurš norisinās jau septiņpadsmito gadu, A. Raumanis pušamo instrumentu grupā ieguva godalgoto pirmo vietu, saņemot maksimālo punktu skaitu. Vēstnieks apsveica A. Raumani un H. Hansenu ar izcilajiem panākumiem un novēlēja jaunajam saksfonistam tikpat izcilus sasniegumus un neizsīkstošu spēku, nesot Latvijas vārdu plašajā mūzikas pasaulē arī turpmāk. Tikšanās laikā tika pārrunātas iespējas un idejas, kā attīstīt Latvijas un Grieķijas sadarbību mūzikālās izglītības jomā, lai veicinātu abu valstu savstarpējo sadarbību kultūras jomā.

ITALIJA. 28. jūnijā Romā Latvijas kultūras ministre Dace Melbārde un Itālijas ārlietu viceministre *Emanuela Klaudia Del Re* atklāja izstādi "Latvija un Itālija – 100 draudzības gadi". Latvijas Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs atklāja Digitālo izstādi, kas veltīta Latvijas un Itālijas sadarbībai starpkaņu periodā. Abu izstāžu atklāšana norisinājās Itālijas Ārlietu un starptautiskās sadarbības ministrijā tieši pirms Itālijas prezidenta Serdžo Matarellas valsts vizītes Latvijā. Sarīkojumā piedalījās diplomātiskā korpusa un dažādu Latvijas – Itālijas sadarbības jomu pārstāvji.

SLOVAKIJA. 18. jūnijā Veronika Erte iesniedza akreditācijas vēstules Slovasijas Republikas prezidentam Andrejam Kiskam (*Andrej Kiska*). Pēc svinīgās ceremonijas notika vēstnieces Veronikas Ertes un Slovasijas Republikas prezidenta Andreja Kiskas saruna, kurās laikā abas puses augstu novērtēja draudzīgās un ciešās attiecības, kas vieno Latviju un Slovaikiju. Pārrunājot aktuālo sadarbību, abas puses augstu novērtēja sadarbību drošības jomā, kā arī pauda gatavību turpināt sadarbību Eiropas Savienības un NATO ietvaros.

BELGIJA. Latvijas vēstniecība Beļģijā no 16. jūlija līdz 10. augustam konsulāros pakalpojumus nodrošinās ierobežotā apjomā. Personu apliecinātos dokumentus varēsiet pieteikt, bet par pārējo pakalpojumu saņemšanu lūgums laikus sazināties ar vēstniecību: Tālrunis: +322 238 32 36. E-pasts: Consulate.Belgium@mfa.gov.lv

KAZACHSTĀNA. Latvijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Kazachstānas Republikā Jurijs Pogrebņaks tikās ar Kazachstānas Republikas Nacionālās akadēmiskās bibliotēkas direktora pienākumu izpildītāju Nuržanu Žoldibalinovu. Tikšanās laikā vēstnieks sveica bibliotēkas vadītāju un personālu Kazachstānas galvaspilsētas Astanas 20. jubilejā, dāvinot bibliotēkas reto grāmatu krājumam vēsturisko albumu *Terra Mariana 1186-1888*. Vēstnieks nodeva bibliotēkai grāmatas "Latvijas Nacionālā bibliotēka. Arhitekts Gunārs Birkerts" un Roalda Dobrovenska grāmatu "Rainis un viņa brāļi" krievu valodas izdevumu.

Prezentē Dziesmu svētkiem veltītas Latvijas Simtgades pastmarkas

Latvijas Pasts izdevis pastmarkas seriālu "Latvijas Republikai 100", veltot tās Latvijas Dziesmu un Deju svētku tradīcijām. Jauno pastmarku pirmās dienas zīmogošana notika 29. jūnijā Rīgas Latviešu biedrības namā.

22. jūnijā Latvijas Banka izlaida *Liktenārdzāz*am veltītu sudraba kolekcijas monētu. Svinīgais jaunās monētas prezentācijas sarīko-

jums notika Kokneses novada tūrisma informācijas centrā, tajā piedalījās Latvijas Bankas valdes priekšsēdis Māris Kālis, *Kokneses fonda* padomes loceklis Vilis Vitols un Sandra Kalniete, kā arī *Liktenārdzāz* monētas autore – māksliniece Frančeska Kirke un tēlniece Ligita Franckeviča.

Latvijas Simtgades zīmē Nirnbergas Valsts teātri demonstrē latviešu izrādi

1. jūlijā Nirnbergas Valsts teātri ar dokumentālo izrādi "What will tomorrow bring?" (Kas notiks rīt dien?) viesojās "Dirty Deal Teatro" no Rīgas. Izrāde notika teātra festivāla "Talking About Borders" ietvaros, kurš šogad veltīts Baltijas valstu Simtgadēm. Izrādi apmeklēja vēstniecības Kultūras un mediju projektu vadītājs Kaspars Adijāns.

Izrādes ietvaros tika rīkots Latvijas valsts Simtgades informācijas stends. Pēc izrādes Nirnbergas teātra foajē tika demonstrēta Vispārējo latviešu Dziesmu un Deju svētku dalībnieku gājiena un atklāšanas koncerta tiešraide. Izrādes pamatā ir četru cilvēku veidotais video dienasgrāmatas četras dažādās valstīs – Latvijā, Polijā, Beļģijā un Sirijā.

(Turpinājums 4. lpp.)

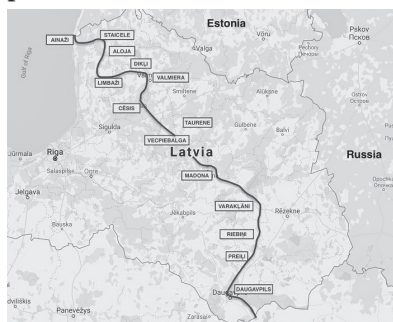
LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Pusgada gaŗumā dienasgrāmatu varoņi ik dienas mēģināja atbildēt uz jautājumu “Kas notiks rīt dien?”, jautāja to sev tuviem cilvēkiem, kā arī dokumentēja to, kas notika viņiem apkārt. Izrādes autors un izpildītājs ir “*Dirty Deal Teatro*” aktieris un drāmaturģis Jānis Balodis. Izrādes video režisore ir Paula Pļavniece.

Starptautiskais Miera skrējiens dodas cauri Latvijai

No 2018. gada 11. līdz 15. jūlijam Miera skrējiens – *Peace Run* – Eiropas posma ietvaros Latvijai cauri dosies Starptautiskais Miera skrējiens. Šogad, kad svinam Latvijas Simtgadi un vēlamies mierīgu un priecīgu pasauli, šis labas gribas skrējiens ir brīnišķīga iespēja mums katram atsevišķi un visiem kopā apliecināt savu mīlestību Latvijai un visai pasaulei kopumā.

Miera skrējiens to katram ir iespējams izdarīt savā sirdij vistīkamākajā veidā – vērojot skrējienu un vēlot: “Laimīgu ceļu!”, pasniedzot skrējējam ūdens krūzi, dāvājot naktsmājas, sveicot skrējienu ar labu vārdu, dziesmām, dejām... ejot, skrienot vai braucot kopā ar starptautisko komandu cauri savai pilsētai, novadam, valstij.

2018. gada februārī Miera lāpa Eiropā oficiāli tika iedegta Bulgārijas galvaspilsētā Sofijā, un tagad tā dodas cauri 46 Eiropas valstīm, lai oktobrī pēc vairāk nekā 24 000 km finišētu Portugales galvaspilsētā Lisabonā.

Berlīnes lāči – Vācijas dāvana Latvijas Simtgadē

Berlīnes lāči, kas pārstāv Apvienoto Nāciju valstis un simbolizē mieru un saprašanu starp tautām, kopš 2002. gada sabijuši visos pasaules kontinentos un Latvijas Simtgadei par godu būs apskatāmi Doma laukumā.

Ši ir lāču kompānijas pirmā vizīte Baltijā, un tā ir Vācijas dāvana Latvijas Simtgadē, turklāt tiek rīkota arī ar labdarības mērķi. Berlīnes lāči – miera vēstneši viesojušies Kubā, Japānā un pat Ziemeļkorejā.

Akcija Izgaismo Latviju

21. jūnijā visā Latvijā notika Latvijas Simtgades sarīkojums – akcija *Izgaismo Latviju*, kad valsts

robežas kontūru izgaismoja vairāk nekā 100 ugunsgrāmu un notika gājiens apkārt Latvijai.

Akcijā bija iesaistījušies ne tikai 43 Latvijas pierobežas novadi, bet arī pašvaldības valsts vidienē. Akcijā katrs Latvijas iedzīvotājs tika aicināts noiet vienu kilometru valsts pierobežā – tālākajos Latvijas novados, Rīgā vai piejūrā – gar Latvijas sauszemes robežu un pulcēties pie pašvaldību organizētajiem ugunsgrāmiem, kur tika dziedātas spēka dziesmas Latvijai un pulksten 22 vienlaikus visā Latvijā, arī valsts himna.

Īrijas prezidenta vizīte

18. jūnijā Latviju valsts vizītē apmeklēja Īrijas prezidents Maikls Daniels Higinss un viņa dzīvesbiedre Sabina Higinša. Vizītes laikā notika Īrijas prezidenta un viņa dzīvesbiedres tikšanās ar Vējoni un Ivetu Vējones kundzi Rīgas pili. Pēc tam abi pāri piedalījās svinīgajā ziedu nolikšanas ceremonijā pie Brīvības pieminekļa.

Īrijas prezidents Maikls Daniels Higinss un Latvijas prezidents Raimonds Vējonis

Tikšanās laikā prezidenti pārrunāja Eiropas Savienības nākotni. “Īrijā ir aptuveni 30 000 mūsu tautiešu, tāpēc mūs vēl vairāk saista Īrija,” uzsvēra Vējonis un norādīja, ka Latvija un Īrija ir līdzīgi domājošas arī *Brexit* jautājumos – abām valstīm ir svarīgi nodrošināt pilsoņu tiesības pēc *Brexit*. Latvijas Nacionālajā bibliotēkā Īrijas prezidents dāvināja grāmatu Tautas grāmatu plauktam.

Polijas prezidenta vizīte

Polijas prezidents Andžejs Duda Latvijā ieradās oficiālā vizītē gan ar atskatu kopējā vēsturē, gan piedāvājumiem kopējai nākotnei sadarbībā Eiropas Savienībā un NATO. Vizīte notika Latvijas neatkarības pasludināšanas Simtgades zīmē. Taču arī pašai Polijai šī ir neatkarības atjaunošanas simtā gadadiena.

Polijas prezidenta dzīvesbiedre Agate Kornhauzere-Duda, Polijas prezidents Andžejs Duda, Latvijas prezidents Raimonds Vējonis un Iveta Vējone Rīgas pili // Foto: LETA

Latvija un Polija ir vienotas NATO un prasības saistībā ar nākamo Eiropas Savienības budžetu. Šādu kopēju vēstījumu trešdien Rīgā sniedza abu valstu prezidenti. Tikšanās laikā ar Dudu pārrunāta arī reģiona infrastruktūras projektu ieviešana – *Rail Baltica* un *Via Baltica*, kā arī jautājums par enerģētikas avotu dažādošanu reģionā. Latvijai un Polijai ir līdzīga nostāja *Nord Stream 2* jautājumā. Polijas prezidents Ādažu militārajā bazē tikās ar Polijas kontingenta karavīriem. Vizītē Daugavpili Polijas prezidents kopā ar Latvijas Valsts prezidentu svinīgā ceremonijā nolika ziedus Latvijas Neatkarības cīņās kritušo poļu karavīru piemiņas vietā Slobodkā un atklāja Polijas karalim Stefanam Batorijam veltītu pieminekli. Vizītes nobeidumā Polijas prezidents piedalījās Latvijas Poļu savienības rīkotajā Polijas Neatkarības Simtgades atjaunošanai veltītajā sarīkojumā Daugavpils teātrī.

Cēsu kauju atcere

22. jūnijā Cēsīs, pieminot 1919. gada jūnijā notikušās Cēsu kaujas, aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis, Nacionālo bruņoto spēku karavīri un zemessargi, jaunsargi, kā arī sabiedroto karavīri piedalījās sarīkojumā “Latvijas Uzvaras diena”, kurā bija iespējams vērot kauju rekonstrukciju, apskatīt militāro tehniku un ekipējumu un piedalīties dažādās izglītojošās aktivitātēs. Plkst. 12 aizsardzības nozares pārstāvji nolika ziedus pie Uzvaras pieminekļa Vienības laukumā.

Sarīkojumā piedalījās NATO paplašinātās klātbūtnes Latvijā daudz nacionālā kaujas grupa, kurā vada Kanada. Tā veido vairāk nekā 1000 karavīru no Albānijas, Itālijas, Polijas, Kanadas, Slovēnijas un Spānijas, kas rotācijas kārtībā pilda dienesta pienākumus Latvijā, piedaloties mācībās ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem.

Ždanoka nevar kandidēt Saeimas vēlēšanās

Satversmes tiesa 29. jūnijā pieņēma lēmumu lietā, kas ierosināta pēc bijušās Eiroparlamenta deputātes un Latvijas Krievu savienības līderes Tatjanas Ždanokas pieteikuma. Tiesa secinājusi, ka aizliegums kandidēt Saeimas vēlēšanās personām, kuŗas pēc 1991. gada 13. janvāra darbojās Komunistiskajā partijā, ir samērīgs un nav atceļams. Ždanoka līdz 1991. gada augustam ir bijusi Latvijas Komunistiskās partijas biedre. Ždanoka, kas gatavojās rudenī gaidāmajām vēlēšanām, uzskata, ka pašlaik pienācis laiks liegumu pārskatīt. Tomēr Satversmes tiesa lēma, ka vēl ir par agru.

Latvija piekritusi migrantu atpakaļuzņemšanai

Vācijas kanclere Angela Merkele panākusi 14 valstu piekrišanu operatīvi uzņemt atpakaļ migrantus, kas mēģina iekļūt Vācijā. Šāda vienošanās panākta ar Latviju, Lietuvu, Igauniju, Somiju, Zviedriju, Ungāriju, Poliju, Čehiju, Beļģiju, Dāniju, Franciju, Luksemburgu, Nīderlandi un Portugāli. Vēstulē koalīcijas partiju līderiem

kanclere norādījusi, ka tos patvēruma meklētājus, kuŗi iepriekš reģistrēti kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī, būs jānogādā lielākos “bāzes centros”, kas tiktu izveidoti pie Vācijas robežām, lai veiktu migrantu izvērtēšanas procedūras. Vienlaikus iecerēts veidot arī imigrantu uzņemšanas centrus ārpus ES teritorijas, piemēram, Ziemeļāfrikā.

Berlīnē prezentē grāmatu vāciešiem par Baltijas valstīm

14. jūnijā Latvijas un Igaunijas vēstniecību Vācijā kopējā sarīkojumā prezentēja nupat iznākušo grāmatu “Baltijas valstis iesācējiem”, kuŗu sarakstījis Vācijā labi zināms žurnālists un bijušais Vācijas sabiedriskā medija ARD korespondents Skandināvijā un Baltijas valstīs Tilmans Bincs. Pirms diskusijas ar autoru viesus uzrunāja Igaunijas vēstnieks Vācijā Dr. Marts Lānemē un Latvijas vēstniecības Vācijā vadītājas vietnieks Jānis Bērziņš.

“Tas ir īpašs notikums, kad piedzējis un atzīts ARD korespondents izdod tik labi lasāmu un vispusīgu grāmatu par Baltijas valstīm vācu valodā. Reizēm esmu bijis pārsteigts, cik daudz mani sarunu biedri zina par Latviju, taču pietiekami bieži ir arī tā, ka zināšanas aprobežojas tikai ar dažiem centrāliem notikumiem, kaut arī mūs vieno gadsimtiem ilgas kultūras saiknes un Rīgā ik nedēļas ielido 86 tiešie reisi no 10 Vācijas lidostām,” uzrunā norādīja Bērziņš.

Strasbūrā atklāj fotogrāfiju izstādi Baltijas ceļš

13. jūnijā Eiropas Padomes (EP) ēkā Strasbūrā, Baltijas valstu kopējā Simtgades sarīkojuma ietvaros, Latvijas Pastāvīgā pārstāvniecība EP sadarbībā ar Igaunijas un Lietuvas pārstāvniecībām organizēja fotogrāfiju izstādes *Baltijas ceļš* atklāšanu. Sarīkojumā piedalījās EP augstākās amatpersonas. Izstādes atklāšanu papildināja klavier spēles priekšnesums, atskaņojot Baltijas valstu komponistu skaņdarbus, kam sekoja pieņemšana.

Fotogrāfiju izstāde *Baltijas ceļš* atspoguļo unikālu notikumu Baltijas valstu vēsturē cīņā par neatkarības atjaunošanu. Katra fotogrāfija atklāj atsevišķu cilvēku un veselu tautu likteņus un miermīlīgu pretošanos Padomju okupācijas režīmam. Izstādes autors Tilmans Bincs četrus gadus bija ARD korespondents Baltijas valstīs. Jau pirms tam viņš cieši sekoja līdzī Baltijas valstu iestāšanās procesam Eiropas Savienībā un saskata Baltijas valstīs augstu nākotnes attīstības potenciālu. Grāmata “*Wo die Ostsee Westsee heißt: Baltikum für Anfänger*” iznāca jūnijā.

Monblānā plīvos Latvijas karogs

Augustā Eiropas Savienības (ES) augstākajā virsotnē Monblānā plānots uznest mastu un tajā pacelt Latvijas karogu, tādējādi sasniegto Ginesa pasaules rekordu. Iniciatīvas rīkotāju pārstāvis Ansis Egls klātesošos informēja, ka šāds notikums pasaulē līdz šim nav ticis īstenots, tādēļ plānotais pasākums ticis reģistrēts Ginesa rekordu grāmatā kā Ginesa rekorda pieteikums.

Idejas autors Aldis Kunšteins norādīja, ka pirms desmit gadiem jau kāpis Monblāna virsotnē un pēc kāpiena sapratis, ka tas būtu liels izaicinājums uznest karoga mastu šī kalna virsotnē un uzvilkt tajā Latvijas karogu. Tādējādi tiktu realizēts “traks, neparasts, ambiciozs, lielisks un riskants piedzīvojums”. “Visa pamatā ir Latvija. Tādējādi mēs demonstrētu lepnumu par savu valsti,” piebilda Kunšteins.

Toronto Latviešu ģimnazijas 60. izlaidums

1. jūnijā Toronto Latviešu tautas augstskolas ģimnaziju absolvēja 3 jaunieši – Elīza Ludiņa, Jēkabs Šulcs un Daniels Gretton. Jau 60. gadu ģimnazijai paldies saka latvisku izglītību guvušie jaunieši. Atzīmējot šo visnotaļ vērtīgo nēmo skaitli, skolas pārzinis Edgars Kiršs lūdza ģimnazijas 1. izlaiduma absolventus iedegt sveces.

Ģimnaziju šogad ir apmeklējuši 26 jaunieši, kas ir ievērojams skaits. Kā sacīja E. Kiršs, tas nav tikai skaitliskais pacēlums, arī skolas garstāvoklis ir cēlies. Pēc svinīgās karoga ienesšanas un “Dievs, svētī Latviju!” nodziedāšanas absolventus, skolas saimi un viesus sveica LNAK Izglītības nozares vadītāja Elita Pētersone. Viņa izteica prieku par kuplo ģimnazijas saimi un aicināja par to vairāk stāstīt sabiedrībā. Vērsoties pie skolas absolventiem, E. Pētersone lūdza jauniešus nepazust latviešu sabiedrībai. Daži jaunieši dejo latvisku deju kopās, daži palīdz Sestdienas skolā, bet E. Pētersone aicināja sākt iesaistīties sabiedriskās organizācijās LNĶAK, vēlāk arī LNAK, Toronto Latviešu biedrībā, kas atbalsta pamatskolu un, protams, ja nebūtu pamatskolas, nebūtu arī ģimnazijas. Viņa aicināja visus turpināt runāt latviski, ziedot savus talantus un iegūtās zināšanas Latvijai un latviešu sabiedrībai un nekad neaizmirst savas latviskās saknes.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Aplūkojot "Latvijas Avīzē" skatāmo diagramu "Latviešu īpatsvars dažādās pilsētās un reģionos (%)", kas balstās uz Centrālās statistikas pārvaldes datiem, neviļus apmulsu: ja latviešu īpatsvars valstī, kuŗai viņi deva nosaukumu, ir 62 procenti, bet, kā tas angļiski tik labi skan, "ētnisko" krievu īpatsvars ir 25 procenti, kas tad ir tie pārējie 13 procenti? Ja šos 13% ņemtu vienkop, sanāktu iespaidīga minoritāte jeb mazākumtautība. Bet tādas taču nav!

Cik nu mūsdienu Latvijā, teiksim, italiešu vai to pašu ķīniešu, kas saņēmuši uzturēšanās atļaujas? Vai 8000 ebreju – sīkums.

Tāpat loģiski pieņemt, ka vismaz (!) 10 procenti Latvijas iedzīvotāju ir fiktīva "krievvalodīgo" kopiena: daļa no poļiem un baltkrieviem, tatāri un baškīri, uzbe-

ki un kazachi, kuŗi te ieradās kā milzīgā "padomju cilvēku" viņa sastāvdaļa, kas vēlās – tēlaini izsakoties – pāri Zilupeī tai Maskavas virskundzības pusgadsimtā un bija pamatīgi pārkrievojušies, klāt pieliekot daļu no Latvijā palikušajiem ebrejiem.

Un tādi kā Lindermans, Gaponenko un Ždanoka, tērējot milzu enerģiju demagoģiskai kūdišanai, pieskaita vismaz 10 no nupat minētajiem 13 procentiem vienotajai krievvalodīgo frontei, kas tiek rīdīta pret "rusofobiem" un "etno-kratiem".

Tāpat kopā 25 + 10 = 35 procenti, vairāk par trešdaļu no kopējā Latvijas iedzīvotāju skaita. Un tas nu ir samērs jeb proporcija, kas liek nacionālpolitiskajam līdzsvaram Latvijā ļodzīties.

Pirmskaŗa Latvijā latviešu īpatsvars bija aptuveni 75%, t.i., pamat-

tauta varēja justies samērā droša savā tēvzemē.

Un tagad – 27 gadus pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas? Valsts galvaspilsētā Rīgā latviešu īpatsvars ir vien 47%, un tas, ka pilsētas mērs jeb lielvecākais ir demokrātiski ievēlētais krievs Nils Ušakovs, ir gluži dabiski. Bet šis samērs pārliecina katru Rīgas apmeklētāju, ka tā ir "dalīta" krievu un latviešu pilsēta, kur vismaz ielās un bulvāros, veikalos vai, teiksim, frizētavā var pilnīgi iztikt bez vajadzības mocīties, izrunājot tos latviskos divskaņus "ie" un "uo"...

Jā, tas sasodītais "īpatsvars" un nelāgais "samērs"...

Latvieši ir maza tauta, to īpatsvars viņu Tēvzemē ir 62%, un satriecošs ir fakts, ko avīzē "Laiks" pieminēja Vaira Paegle: patlaban ārpus tēvzemes teritorijas mītošo latviešu skaits sasniedzis 370 tūk-

Tas sasodītais "īpatsvars"...

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

stošus! Tas, ka robežas ir vaļā un nav nekāda "dzelzs priekšskara", ir brīnišķīgi, bet turpmākā šāda veida lejupslide apdraud šīs tautas izdzīvošanu. Man pašreizēja Polijas valdība nav īpaši simpātiska, bet "Family 500+" programma, ko tā ieviesusi, uzskatāmi uzlabojusi poļu tautas demogrāfisko situāciju. Tās piemaksas māmiņām, kas ieviestas Latvijā, ir vien "plāsteris" un situāciju neuzlabo.

Mūsu temas ietvaros pretīga ir Vladimira Lindermaņa intervija, kas lasāma Rīgas krievvalodīgajā portālā PRESS. Šo agresīvo demagogu intervēja Viktors Avotiņš, būdams ar viņu uz "tu" un ne bez "saprotošas izpratnes". Lindermans sūdzējās par Drošības policijas (DP) skarbo attieksmi pret viņu, ko izraisījis viņa sūklis "Katram rusofobam – pamatīgu zārku" ("Kāždomu rusofobu po krep-

komu grobu").. Viņš teica, ka "ciņa turpinās": ja 2017. gada 9. maijā t.s. "Nemirstīgā pulka" gājienā piedalījās 6 līdz 7 tūkstoši, tad šogad to skaits sasniedzis 15 tūkstošus.

Runājot par skolu reformu, Lindermans ir gandarīts: krievus nav izdevies padarīt par paklausīgiem: "Mans uzdevums ir, lai šī kustība būtu izaicinoša un nepakļāvīga. Jārada drauds (!). Citādi latviešu vēlētajiem domās, ka viss iet gludi."

Uz jautājumu, ko viņš novēlot Latvijai tās Simtgadē, Lindermans atbildēja: "Latvijai jāstāv uz divām kājām. Stāvēt uz vienas kājas, tā būs valsts-invalidē." Lindermaņa Latvijai tāpat jāstāv uz divām kājām – viena latviska, otra krieviska. Tā vairs nebūtu Latvija, bet kroplīgs hibrīds, divkopienas veidojums – Latkrievija jeb Lettorusia..

SALLIJA BENFELDE

Vai opozīcija darbojas tāpat kā pie varas esošie?

Nedēļā pirms Jāņiem Latvijas publiskajā telpā nogranda pāris "nelielu sprādzienu", kuŗi teju aizēnoja Līgo vakara svinēšanas plānus un gardākā mielasta recepšu meklēšanu, jo diviem Saeimas deputātiem tika ierobežota personas brīvība, atļaujot viņu aizturēšanu un kratīšanu.

Kā zināms, saskaņā ar Saeimas kārtības rulli par piekrišanu kriminālvajāšanas sākšanai pret deputātu, viņa apcietināšanai, kratīšanas izdarīšanai pie viņa vai citādai personas brīvības ierobežošanai Saeima lemj pēc Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas ziņojuma.

Saeima trešdien, 20. jūnijā, ārkārtas sēdē piekrita ārpusfrakciju deputāta Artusa Kaimiņa aizturēšanai un atļāva tiesībsargājošajām iestādēm veikt kratīšanu viņa dzīvesvietā. Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) informēja, ka kriminālprocess sākts par politiskās organizācijas (partijas) nelikumīgu finansēšanu, par starpniecību partijas nelikumīgā finansēšanā un par partijas nelikumīga finansējuma pieņemšanu un izspiešanu.

Nākamās dienas vakarā Latvijas parlaments lēma par piekrišanu Zaļo un Zemnieku savienības (ZZS) Saeimas frakcijas deputāta Askolda Kļaviņa kratīšanai viņa dzīvesvietā, automašīnā, kratīšanas rezultātā izņemto mantu apskatei, kā arī automašīnas izņemšanai un apskatei. KNAB norādīja, ka pirmstiesas izmeklēšanā iegūts pietiekami pierādījumu tam, ka, pildot deputāta pilnvaras, no 2016. gada 1. novembra līdz šī gada maijam Kļaviņš ļaunprātīgi izmantojis dienesta stāvokli mantkārīgā nolūkā, radot būtisku kaitējumu Saeimas budžetam. Iespējams, tas saistīts ar transporta kom-

pensācijām, kādas pienākas deputātiem, kas nedzīvo Rīgā. Šogad februārī izskanēja informācija, ka Kļaviņš īsi pēc kļūšanas par parlamentārietu ir mainījis savu deklarēto dzīvesvietu no galvaspilsētas uz Liepāju. Tas ļāvis piecas līdz sešas reizes palielināt saņemto transporta izdevumu kompensāciju.

Jāpiebilst, ka Kļaviņš atzina – lieta saistīta ar viņa pārdeklarēšanos uz Liepāju, kur viņš arī dzīvo. Deputāts lūdza kolēģas atbalstīt kratīšanas atļaušanu, solot tiesībsargāšanas iestādēm visu parādīt un izstāstīt. Savukārt deputāts Kaimiņš pauda: "Mūsu partija ir absolūti neizdevīga valdošajai varai. Esam uzkāpuši uz pārāk daudzām varžacīm. Neķeriet stresu un neizdarīet pārsteidzīgus spriedumus! Mēs jau ko tādu gaidījām, jo esam neērti valdošajiem. Viņi pret mums cīnās ar saviem netīrajiem ieročiem, bet mēs turpināsim godīgi cīnīties preti."

Aizturēts tika arī Artusa Kaimiņa partijas biedrs Atis Zakatistovs un ar viņiem saistītais uzņēmējs Viesturs Tamužs. Šobrīd aizturētie ir atbrīvoti, viņiem piemērots aizdomās turamā statuss un daži citi ierobežojumi.

Vēl jāpiebilst, ka vislielāko viņošanas publiskajā telpā izraisīja tieši Artusa Kaimiņa un viņa draugu aizturēšana.

Protams, par to, vai Saeimas deputāts Artuss Kaimiņš un viņa partijas biedrs Atis Zakatistovs nodarbojušies ar to, ko dēvē par finanču mahinācijām un ir pārkāpuši likumu, lems tiesībsargājošās iestādes.

Deputāta Kaimiņa aizturēšana gan nebija pārsteigums, jo jau aptuveni mazliet vairāk nekā pirms gada LTV raidījums *De facto* stāstīja par deputāta "sav-

dabīgajiem" finanču darījumiem, bet dažas dienas vēlāk no Kaimiņa partijai KPV LV aizgājušais Ilmārs Poikāns vērsās pie ģenerālprokurora Ērika Kalnmeiera, aicinot izvērtēt Saeimas deputāta Artusa Kaimiņa (KPV LV) darbības un viņa vadītās partijas iespējamo nelikumīgo finansēšanu. Pagājušā gada decembrī Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) sāka kriminālprocesu aizdomās par Saeimas deputāta Artusa Kaimiņa vadītās partijas KPV LV nelikumīgu finansēšanu. Pārsteidza gan kas cits – proti, publiski izskanējušie viedokļi, ka deputātu Kaimiņu aizturējuši un turot aizdomās par partijas nelikumīgu finansēšanu, jo tā esot atriebība viņam par atrašanos opozīcijā. Vēl vairāk, izskanēja pat viedoklis, ka aizturēt opozīcijas deputātu esot kaut kas demokrātiskā un tiesiskā valstī neiedomājams un nepieļaujams. To, ka tieši tāpat uz laiku aizturēts tika arī opozīcijas un varas partijas ZZS deputāts, kvēlie aizstāvji "nepamanīja".

Protams, pats pirmais jautājums, to dzirdot, bija – vai demokrātiskā un tiesiskā valstī opozīcijas deputāts var neievērot nevienu likumu un var tos droši pārkāpt, jo atrašanās opozīcijā ir kā indulgence? Vai opozīcijas deputātu pat nedrīkst turēt aizdomās par likuma pārkāpšanu? Arguments, ka Kaimiņš, lūk, ir viens no tiem deputātiem, kuŗš ierosināja tieslietu ministra demisiju, neiztur nekādu kritiku, jo ne jau pie frakcijām nepieder ošais deputāts Kaimiņš un viņa domubiedri no citām frakcijām izšķīra to, vai Dzintars Rasnačs paliks vai nepaliks amatā. Vēl vairāk, Latvijas politikā Artusam Kaimiņam nav reālas ietek-

mes, no kuŗas kādam vajadzētu baidīties. Troksni deputāts gan ceļ lielu un dažādi skandāliņi ap viņu raisīs kopš pirmās dienas, kad Kaimiņš nolēma iesaistīties politikā. Taču troksnis vēl nenozīmē ietekmi un izdarītus darbus. Ir vajadzīga katra konkrētā jautājuma analīze, jāprot pierādīt, ka grozījumi kādā likumā vai jauns likumprojekts kaut ko var mainīt par labu valstī dzīvojošajiem, un tikai tad var cerēt, ka izdosies kaut ko panākt. Klaiņgāt un apgalvot, ka visi zог, visi ir neģēļi, var katrs, nav pat jāprot lasīt un rakstīt. Protams, ne vienmēr opozīcija var kaut ko mainīt, bet, manuprāt, spožs piemērs, kā opozīcija var apvaldīt pie varas esošos un likt viņiem pārdomāt katru lēmumu, ir opozīcija Rīgas domē. Tā nekliedz un nenoneemas ar spilgtiem epitētiem, bet rūpīgi strādā, analizē katru situāciju, rēķina un prasa atskaites par padarīto. Rezultātā Nilam Ušakovam un Andrim Amerikam dzīve nebūt vairs nav tik salda kā agrāk.

Ja skatāmies uz Artusa Kaimiņa partiju un tās reitingiem,

diez vai tie būtiski mainīsies. Jo, tāpat kā Nila Ušakova un Aivara Lemberga atbalstītājiem, arī Artusa Kaimiņa vēlētajiem tas, ko dara vai nedara viņu elki, neko nemaina. Daļa atbalstītāju savā ziņā ir kā fanātiķi, kuŗi pat nepieļauj domu, ka viņu dievinātie politiķi varētu kļūdīties vai pārkāpt likumu. Daļu tas nemaz neinteresē, jo viņi politiķus ir izvēlējušies par savu Dievu zemes virsū. Vēl daļa uzskata, ka "visi taču zог", kāpēc gan to nevarētu darīt viņu izvēlētie politiķi? Un, protams, kādai daļai šo politiķu atbalstītāju tas ir izdevīgi amatu, vienkārši darba vai norunu dēļ. Un, protams, aizdomās turamo politiķu atbalstītāji negrib vai nespēj pamanīt, ka Latvijā gandrīz vienmēr politiķi kritiku un arī tiesībsargājošo institūciju rīcību saistībā ar viņiem skaidro kā konkurentu ļaunprātību un apmelošanu.

Jebkurā gadījumā kādu bez tiesas lēmuma pasludināt par nevainīgu un likumam neaizskaramu nozīmē vēl dziļāk stigt tajā purvā, ko paši esam radījuši.

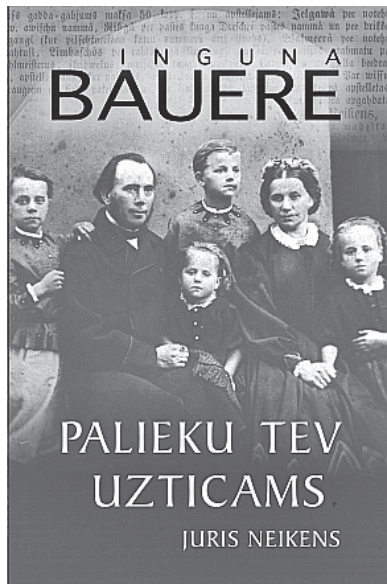

Vispirms nomirst, tad piedzimst

Inguna Bauere, *Palieku tev uzticams. Juris Neikens, apgāds "Zvaigzne ABC, 2018. g., 384 lpp.*

EDUARDS SILKALNS

Līdz Ingunas Baueres jaunākā romāna *Palieku tev uzticams* lasīšanai man saskarsme ar mācītāju, rakstnieku un sabiedrības darbinieku Juri jeb Georgu Neikenu (1826-1868) bija sanākusi tikai divas reizes mūža, turklāt mūža abos galos. Bērībā bēglu nometnes "Saulē" tautskolā Ziemeļvācijā latviešu valodas stundās lasījām un apspriedām Neikena stāstu *Bāris*. Tobrīd vēl nebija nodrukātas bēglu skolām vajadzīgās lasāmgrāmatas, tāpēc *Bāri* iepazīnām no avīzes *Jaunaudze*. Bet nesen, vecumdienās, auto apbraucienā pa Ziemeļvidzemi bija iespēja Dikļos pieiet pie ēkas, kas Neikenam reiz bija kalpojusi par mācītājmāju, un apskatīt vietu, kur 1864. gadā notikuši Neikena iedvesmoti un organizēti pirmie dziedāšanas jeb sadziedāšanās svētki, sākums patiesi dižai latviešu tradīcijai.

Ar romānu par Juri Neikenu, viņa līdzilvēkiem, viņa dzīves

vidi un laikmetu Inguna Bauere turpina savu pašuzlikto pienākumu iepazīstināt lasītājus ar 19. gadsimta ievērojamiem latviešiem. Nav šaubu, ka ar saviem romāniem viņa aizsniedz plašāku sevis izglītotāju un informētāju loku, nekā spētu paveikt akadēmiskas biografijas. Vienīgā akadēmisku biografiju priekšrocība ir, ka tā arvien norāda uz izmantotajiem avotiem un daudzkārt tiek apspriesta to ticamība, kurmet romāns atstāj lasītāja paša ziņā, kuŗas vietas pieņemamas par neapgāzamu vai stipri patīcamu vēsturisku patiesību un kuŗas vietas rakstnieks atvēlējis vaļu savai iztēlei. Ka bez iztēles likšanas lietā, mūsdienās rakstot par citu laikmetu, neiztikt, atzīst pati Inguna Bauere savos ievadvārdos:

Atvainojos tiem, kuŗi Juri Neikenu iztēlojušies citādu, nekā romānā aprakstīts... Šodienas skatupunkts noteikti neļauj izprast visu, kā bija vai nebija, toties ļauj iztēloties, pieaudzēt fantāzijai spārnus. Meklējiet ziņas par Neikenu rakstos, domājiet, seciniet paši!

Sevi pamanīt ļāvušus tēlus iz pagātnes vēlākiem laikmetiem ir tendence hēroizēt, ignorējot dažu labu uti, kas varētu būt bijusi viņu kažokos. Ušu (jeb vai jāsaka utu?) ignorētgrībētāji tad nu būs tie, kam Inguna Bauere atvainojas. Visi lielie un labie Neikena veikumi jau gana aprakstīti literātūras, baznīcas un dziesmu svētku vēsturēs un pietiekami apskatīti arī Baueres grāmatā, kaut Neikena rakstnieciskajai darbībai, bez dažām citētām viņa sacerētām baznīcas dziesmām, uzmanība nav pievērsta. Kādas tad nu būtu, no "šodienas skatupunkta" vai vispā-

rīgi Neikena kažokam pierakstāmās utis?

Neikens noliedzis savu hernhūtisko pagātņi, "dievinājis" luterismu, uzskatījis vācu kultūru par augstāku, vēlējis savu tautiešu piekļaušanos vāciešiem. Šī gan uzskatāma par pretošanos viņa idejisko oponentu – Kaspara Biezbārža, Krišjāņa Valdemāra – slavofiliskajām tendencēm. Neikenam pastāvējusi tikai izvēle starp vācisko un luterisko, no vienas puses, un krievisko un pareizticīgo, no otras, trešo ceļu viņš neredzējis. Privātajā dzīvē Neikena laulība uzskatāma par ne īpaši laimīgu, viņš atceras savu jauno dienu mīlestību, kad vēl bijis puīša kārtā, tomēr mācītāja amats un 19. gs. morāle viņam liedz spert sānsoļus un savai Konstānci romāna gaitā viņš vairākārt apliecina: "Palieku tev uzticams." Par mācītāju morāli runājot, drusku apšaubāma gan ir Neikena kollēgam Auniņam jeb Auningam piemētošā, jo viņš vienubrīd iekāro Neikena Konstānci: tas tad arī būtu pikantākais moments visā romānā.

Kā arvien, uzslavējams ir Ingūnas Baueres izpētes darbs. Lielo tautu autori, kas raksta vēsturiskus bestsellerus, nereti mēdz nodarbināt veselās asistentu armijas, kas viņiem piegādā faktuālo materiālu. Bauere ar saviem romāniem neapšaubāmi ceļ lasītāju latvisko pašapziņu. Kārtības labad atzīmēsim gan arī dažus trūkumiņus.

Rakstniecei ir tendence atkārtoties. Ka Valmiera Neikena mūža laikā bijusi maza pilsētiņa, dabūjam lasīt vairākas reizes. Vietumis Bauere gluži vai iemilas kādā drusku senatnīgi skanošā vārdā un to nemitīgi atkārtot: vienā pašā

rindkopā 349. lappusē vārdiņš "teju" iegādījies trīs reizes. Dažviet mūsu autore pārtvērusi vārdus no kāda Neikena raksta vai pierakstīta sprediķa un ielikusi tos viņam mutē, kad viņš vērpj dialogu: *Virš zemes dzīvodami, mēs zemes dabu valkājām un šās dabas likumus arī pie sevis manām.* (49. lpp.) Vai tā savā starpā mēdz runāt draugi, mācītāji? Vai 19. gadsimtā cilvēki tik cildeni sarunājās?

Kā visos romānos, tā arī šajā sev uzmanību pievērš rakstniece daudzās metaforas un salīdzinājumi. Kā viņam, būs lasītāji, kas par tiem priecāsies, kamēr citi tos pels kā t. s. aklās fantāzijas veidojumus. Daži piemēri. – *Baznīca stāvēja tukša kā kaps bez miroņa. Ārā gaiss smaržoja pēc skumjām. Valters ar savu iespaidīgo personu spiedās virsū mazo draudžu mācītājam kā lādes vāks, kas grib ieslogot zem sevis tumšos dziļumos. Baznīcas kungi, kas savas draudzes locekļu sirdīm stāv tālāk nekā saule mežu galiem. Kā zivju pušļi piepūtušies acu plakstiņi. Meitiņa kļūda pa māju kā pēdējo bulliti pārdevis nabaga zemnieks. Vai asinis var uzvārieties un nocelt pakausi kā garaiņi katla vāku?*

Īpata ir romāna konstrukcija, jārunā gandrīz vai par diviem romāniem vienā grāmatā. Grāmatas abām daļām rakstniece izvēlējusies ačgārnūronoloģisku secību. Pirmā daļa iesākas ar Juŗa un Konstānces Neikenu meitiņas Martas kristībām 1864. gadā un, ar daudzām laika atkāpēm pa vidu, beidzas ar Juŗa Neikena nāvi četrus gadus vēlāk. (145. lpp.) Savukārt otrā daļa īsteni sākas ar "Neikenu Juriŗa" piedzimŗanu 1826. gadā (157. lpp.), bet visa grā-

mata beidzas ar Neikena mūŗa diŗenāko vainagojumu, Dikļu dziesmu svētkiem. Pirmajā daļā it kā lielāks uzsvārs likts uz Neikena un viņa prāvā senŗu un radu pulka privāto dzīvi, bet otrā daļā koncentrējas uz Neikena sabiedriskajām ambīcijām, konfliktiem un veikumiem. Ir gan arī daudz pārsegumu. Otrā daļu lasot, baudu sagādā jau pirmajā daļā pamanītu personu skatījums no kāda cita leņķa, rīcība kādā jaunā kontekstā.

Neesmu nekādos draugos ar hronoloģiski sameŗģītiem, varētu pat teikt – samocītiem, romāniem, jo, sagrozot laika secību, daŗs rakstnieks pārcensŗas veidot it kā modernāku un literāri augstvērtīgāku – jo lasītājam grūtāk izsekojamu – sacerējumu. Tomēr Ingūnai Bauerei šoreiz par viņas izvēlēto hronoloģiju jāizsaka augstākā atzinība. Nevienubrīd lasītājs nav atstāts nezīņā par jebkuŗas norises notikŗanas laiku. Grāmatas otrā daļā ar saviem agrākajiem notikumiem padara gaiŗāku lasītāja skatu uz pirmās daļas vēlākajiem.

Bet kas pats galvenais, – ir taču pacilājoŗi izjust romānu izskanam nevis ar tā varoņa nāvi, sakāvi, bet gan ar viņa mūŗa svarīgāko veikumu, uzvaru. Neviens cilvēks nav viengabalains, Neikena – tāpat viņa laika biedra Jāņa Cimzes – vāciskā orientācija nav zem grīdsegas paslaulkāma (tā tagad rakstu nupat izlasīto daudzo Baueres metaforu ietekmē!), bet Neikena titulējums par latvieŗu dziesmu svētku tēvu viņam paliek neatņemams. Cienijama Ingūnas Baueres dāvana Latvijai un latvieŗiem dziesmu svētku gadā un Latvijas neatkarības Simtgadē.

VIKTORS HAUSMANIS

Jāņi bija gandrīz pie durvīm, Nacionālais teātris sezonu grāsiŗās slēgt, un kā gan citādi, ja ne ar "Skroderdienām Silmačos". Bet kā var neaiziet uz Nacionālo teātri, ja tur atkal atskanēs Silmaču saimniece Antonijas un Alekŗa sareŗģītais milas stāsts? Esmu vecmodīgs, tāpēc uzskatu, ka sezona tā īsti noslēgusies tikai tad, ja noskatītas "Skroderdienas Silmačos". Esmu tās redzējis vairāku desmitu reiŗu, skaitīt nemēdzu, bet izrāde manī un daudzos citos skatītājos uzjunda prieka sajūtu un mudina pārdomāt par cilvēku attiecībām, un – ir apbrīnojami, cik precīzi un smalki Blaumanis prata ielūkoties cilvēku dzīves likločos un viņu dvēselēs. "Silmaču" darbība risinās pavisam sen – aizpagājuŗajā gadsimtā, bet daudzas cilvēku attiecību nianŗes tādas pašas vien palikuŗas, un rakstnieks parāda, cik daudzveidīgas un bagātas var būt mīlestības krāŗas.

Var apbrīnot, cik labi, dziļi un precīzi Blaumanis pazinis daŗādu paaudžu cilvēku attiecību pama-

Antonija un Aleksis – Dita Lūriņa un Jānis Āmanis

tus, taču visam pāri tiek raidīts smieklu šalts gaiŗums, tas viss staroja un strāvoja! Tikko kārtējo reiŗi skatoties "Skroderdienu" izrādi Nacionālajā teātrī, man bija prieks vērot, kā zālē sastopas daŗādas paaudzes – jauni un veci – latvieŗi un cittautieŗi. Uzmanīgi un priecīgi izrādi skatījās jaunieŗi, kas sēdēja rindā aiz manis un runāja angļu valodā. Pirms izrādes teātra gaitenī sastapu kādu labi pazīstamu latvieŗu kundzi, kuŗu pirms daudziem gadiem biju iepazīnis Amerikā. Viņa ar kungu bija ieradusies Rīgā – nu, kā gan var neatnākt uz "Silmaču" izrādi?

Latvijā kāds nu jau var sacīt, ka "Skroderdienas" tiek pārāk daudz izrādītas, bet – tas nekas! Pirms Jāņiem laikrakstā lasīju, ka Dailes teātra reŗisors Intars Reŗetins arī iestudējis ņo Blaumaņa lugu, lai varētu viesizrādēs to izrādīt vairākās Latvijas pilsētās. Tā neskaitās Dailes teātra izrāde, aktieru kopā ir daŗādu teātru aktieri, bet īpaŗu prieku sagādāja Nacionālajā operas un baleta teātrī baletmeistara

Aivara Leimaņa (starp citu, 3. jūlijā viņam paliks – seŗdesmit!) iestudētais balets "Antonija. Silmači", mūzikas autors ir komponists Juris Karlsons. Baletizrāde ir patiesi jauka, teicami nodejota un pilnībā sasauca ar Blaumaņa "Silmačiem". Var jau sacīt – "Kas par daudz, tas par skādi!", bet – ja esat Rīgā – izrādi droŗi var skatīties!

Par Nacionālo teātra "Skroderdienu" izrādi sīkāk nestāstīŗu: daudzi to redzējuŗi, ņoreiz īpaŗi gribu uzteikt Silmaču saimniece Antonijas tēlotāju Ditu Lūriņu. Kad 1955. gadā A. Amtmanis-Briedītis iestudēja "Skroderdienas", Antonija bija padzīvojusi, aprēķina vadīta sieviete, ne velti viņu dēvēja par "budzeni". Tagadējā iestudējumā Antonija ir jauna, dzīvesalku pilna jauna, skais-ta sieviete, gandrīz vēl meitene – Blaumaņa versijā arī viņai ir tikai divdesmit septiņi gadi. Izrādē Antonijas dzīves sakāpinātās situācijas un pretrunas izdzīvoja Dita Lūriņa.

Izrādes kulminācija ir Jāņu vakara skats, kad uz svētku svinē-

ŗanu kā viesi ierodas – gan Vanagu, gan Dzelzkalēju – kaimiņu māju ļaudis, skatuve ir pārpildīta ar aktieriem: jauniem un veciem – teātra gaitas sākoŗajiem un sen jau beŗģuŗajiem, bet Līgo vakars viņus visus vieno, un tajā brīdī rodas tāda kā laimes sajūta arī zālē: mēs ikdienā strīdamies un kaŗķējamies, bet Jāņu vakarā Silmačos visi sanāŗ kopā, visi saprotas, visi dzied kopīgas dziesmas, uzdanco! ņāda Jāņu svinēŗanas aina atsauc atmiņā bērniŗu – Zaļenieku pagastu, kur kopā sanāca kaimiņi, izslēja kārts galā Jāņuguni, tukŗoja kādu alus kausu, uzkoŗot siera gabalu. Mēs – jaunie – gan drikstējam tikai dziedāt: "Visu gadu Jānīŗs nāca..."

Nacionālā teātra izrāde bija galā, aktierī vēl nāca paklanīties, daudziem rokās bija Jāņu vainagi, mēs, skatītāji, kājās stāvot, aplaudējam. Tad ozollapu Jāņu vainagi, aktieru mesti, lidoja skatītāju zālē un, kuŗŗs vainagu notvēra, kļuva gandrīz vai par Jāņi. Es arī vainagu dabūju, tomēr – par Jāņi nekļuva. Tāpat paliku Viktors!

Līgo un Jāņi – viens!

Par vecām dziesmām pierastā izpildījumā

Latvijas Universitātes asociētā profesora Ivara Ījaba intervija Sallijai Benfeldei

Pirmā saruna – par tiem, kuri noteikti iekļūs nākamajā Saeimā

Priekšvēlēšanu kampaņa vēl nav īsti sākusies, taču partijas jau piesaka sevi publiskajā telpā. Vai šogad kampaņa varētu ļoti atšķirties no tā priekšvēlēšanu laika, kas bija pirms četriem gadiem?

Vērojot notiekošos procesus, domāju, ka neatšķirsies. Tiesa gan, pa četriem gadiem šis un tas pasaulē ir mainījies, un tas varētu viest zināmas korekcijas priekšvēlēšanu kampaņās. Tradicionālie plašsaziņas līdzekļi pakāpeniski zaudē savu ietekmi, tādēļ liela daļa kampaņu pārceļas uz tīmekli. Droši vien jau esam ievērojuši, ka partijām ir diezgan ierobežoti resursi, lai sevi reklamētu tiešā veidā, un tiek izmantotas visdažādākās metodes, lai šos ierobežojumus apietu. Viena no šādām metodēm ir “melnās kampaņas”, un tās jau ir sākušās pilnīgi visās frontēs. Redzam, kas notiek ar tieslietu ministru Rasnaču un tēvzemiešiem, un domāju, ka kaut kas līdzīgs mūs vēl gaida. Tomēr, manuprāt, kopumā nevaram runāt par radikālām pārmaiņām, tam nav nekāda pamata.

Ir partijas, kuŗas sevi reklamē nepārtraukti, jo kādam pieder avīze, kāds ar biedrību palīdzību, kuŗas partija financē, sevi reklamē tīmeklī. Vai šīs partijas ir ieguvējas un vai tām ir priekšrocības pirms vēlēšanām?

Atbilde ir diezgan pašsaprotama. Protams, ka tās partijas, kas strādā ar sev lojālajiem plašsaziņas līdzekļiem arī vēlēšanu starplaiķos, ir ieguvējas. Tas nevienam nav bijis un nav nekāds noslēpums. Tikpat labi tas attiecas ne tikai uz drukātajiem medijiem, bet arī uz dažu labu TV kanāli, kas neuzkrītoši simpatizē dažiem politiskajiem spēkiem. Un arī tas sevi ataisno, ja raugās no partiju puses. Šobrīd varam runāt par partijas *Vienotība* norietu jeb strauju sarukšanu, un tas nepārprotami ir saistīts arī ar to, ka *Vienotībai* atšķirībā no vienas otras citas partijas nav bijis sava lojāla medija, kas mērķtiecīgi strādātu partijas popularitātei vairāku gadu garumā. Tādēļ lojālie plašsaziņas līdzekļi ir ļoti liels resurss, jo iespējas sevi reklamēt ir tiesiski ierobežotas. Tas nav nekāds brīnumš, vai ne?

Vai lojālie plašsaziņas līdzekļi var paplašināt vēlēšanu loku?

Nedomāju, ka tas ir tikai komunikācijas vai plašsaziņas līdzekļu jautājums. Lielā mērā tas ir arī jautājums par pašas partijas dzīvi un darbu ilgākā vai īsākā laika posmā. Neviena no tām partijām, kuŗas šobrīd reitingos ir pirmajā trijniekā un ir ar diezgan lielu atrāvienu priekšā visiem pārējiem, nav dibināta vakar vai aizvakar un pat ne pirms gada. Tās ir partijas, kas tādā vai citādā formā pastāv ja ne gluži no deviņdesmitajiem gadiem, tad vismaz no 2002. gada kā *Zaļo un Zemnieku savienība*. Tas liecina, ka ilgākam laika posmam ir savas priekšrocības. Pašreizējos apstākļos īsā laikā nevar iegūt ļoti labus rezultātus. Var iegūt kaut kādus rezultātus un to var redzēt no to partiju reitingiem,

kas svārstās no diviem līdz četriem procentiem. Kāda no tām tiks Saeimā, varbūt pat vairākas, bet nevar sagaidīt tādas brīnumus, kādi bija 2002. vai 2011. gadā, kad ar vienu rāvienu varēja sev iegūt Saeimā ļoti lielu frakciju.

Joprojām pārsteidz *Saskaņas* vēlētajī, kuŗi laikam taču nekādā veidā nesaista visas saimnieciskās nebūšanas un korupcijas skandālus Rīgā ar galvaspilsētas domes vadību. Kā to var izskaidrot?

Tam ir divi savstarpēji saistīti iemesli. Mēs dzīvojam katrs savā

Par spīti dažādiem skaļiem saukļiem, Latvijas krievvalodīgais vēlētais nav ekstrēmists, visdrīzāk viņš nebalsos par Ždanoku un Mitrofanovu. Vēlētais sakodīs zobus un ies un balsos par *Saskaņu*, jo tajā kā tādā *zviēdru galdā* var atrast piedāvājumu daudziem un dažādiem cilvēkiem. Un tas arī ir vēl viens iemesls. Tur, no vienas puses, ir jauni eiropiski kresie, no otras puses, tur ir ultrakonservatīvie, tur ir vecais komjaunatnes sekretārs Urbanovičs, kas strādā ar Latgali, tur ir jaunais un visnotaļ fotogeniskais Ušakovs, ir cilvēki,

laiku ir bijusi pie varas, bet vai lietuviešu dzīve ir bijusi būtiski atšķirīga no latviešu dzīves? Es par to galīgi neesmu drošs. Galu galā katram jau kaut kāda identitāte ir jāpieņem, viņi *Saskaņā* ir gājuši vieglāko ceļu un nosaukušies par sociāldemokrātiem. Dažus cilvēkus gan tajā partijā varētu nosaukt par sociāldemokrātiem, bet ne jau viņi nosaka partijas toni. Tur ir arī pietiekami bagāti biznesa cilvēki, kuŗiem tā ir fasāde, aiz kuŗas var slēpties.

Zaļo un Zemnieku savienība visu laiku reitingos ir otrā aiz

tā smalkā burziņa Rīgā, un viņiem piedāvā tādu kā kolchoza direktora veida politiku – (*ironiski*) tādu saimniecisku, bez īpašas nākotnes vizijas, bet praktisku. Zemkopības ministrs Dūklavs, protams, ir ieguvis zināmu “popularitāti” pēc “Rīdzenes” sarunām, bet, no otras puses, partijai tas ne traucē viņu turēt kā ministru un pieņemu, ka viņš vēlēšanu vidū ir arī pietiekami populārs pozitīvā nozīmē un ka varbūt kandidēs nākamajās vēlēšanās saraksta labā vietā.

Ministra domāšanas veids tiešām vairāk atgādina pagājušā gadsimta septiņdesmito gadu kolchoza priekšsēdi, un jāvaicā, kā tas var patikt vēlētajiem?

Jā, viņam nevar pārnest īpašu tieksmi pēc kaut kā moderna vai progresīva, bet droši vien jājautā – kādam tad vajadzētu izskatīties zemkopības ministram tādā valstī kā Latvija? Mums ir ne tikai lielražotāji, bet ir cilvēki, kuŗi dzīvo laukos tādās kā naturālajās saimniecībās, ir kaut kādas dotācijas, subsīdijas, kuŗas ministrs sadala. No zemkopības ministra netiek gaidīts nekas īpaši radikāls vai inovatīvs, kā tas ir, ja runājam par izglītības vai ekonomikas ministriem. Mēs taču gaidām, ka ministri būs kā 21. gadsimta vētrasputni, kas sauks mūs visus nākotnē, aicinās reformēties un modernizēties. Tas, ka šie ministri ar to īpaši neizceļas, jau ir cits stāsts. Ja mums augstākās izglītības sistēma joprojām pa daļai ir postkomunistiska, tad ko mēs varam pārnest zemkopības ministram Dūklavam!? Zemnieki vienmēr ir bijuši konservatīvi un provinciāli gan labā, gan sliktā nozīmē.

Runa jau nav par zemnieku konservatīvismu, bet par to, ka ministrs acimredzot uzskata, ka visu var sarunāt un ka likumiem, līgumiem, konvencijām nav nekādas nozīmes. Eiropas Savienība var pieņemt sankcijas pret Krieviju, bet Dūklavs personīgi var mēģināt šo to sarunāt ar Maskavu, jo tas taču esot izdevīgi. Padomju Savienības laikā tā tiešām darīja, plāni un likumi bija viena lieta, bet spējas kaut ko sarunāt – vērtīga īpašība.

Laikam ir jāsamierinās ar to, ka Latvijā, kuŗā ir decentralizēta izpildvara – katrs ministrs nāk no savas partijas un tas brīžam ir svarīgāk par to, ko saka premjers – cilvēki iestājas par nozari, bet ne par visu kopumā. Būtu taču divaini, ja Dūklavs nepaceltu balsi brīdī, kad tiek ieviestas sankcijas, kas nozari apdraud. Tā ir tāda lavierēšana.

Par to, ka nevajag likt “visas olas vienā groziņā” jeb nevar visu eksportu balstīt tikai uz Krieviju, tiek runāts jau vismaz desmit gadus un ne tikai vienā nozarē.

Jā, taisnība, valdība savā ziņā ir kolleģiāla institūcija, kuŗai lēmumi būtu jāpieņem kopīgi. Pie viena galda būtu jāsasēdina ārlietu ministrs un pārējie, lai saprastu, cik tālu tad mēs ejam atbalstā sankcijām. Arī no Ārlietu ministrijas puses kaut kādos jautājumos būtu jābūt piekāpīgākiem.

(Turpinājums 9. lpp.)

Ivars Ījabs: “Es teiktu, ka ministre Dana Reizniece-Ozola ir pietiekami kolorīta persona. Zaļajiem zemniekiem vispār nav pārmērīgi liels intelektuālais resurss, ar ko viņi varētu lepoties, un uz tāda fona Reizniece-Ozola labi izceļas. Arī zaļajiem zemniekiem taču ir nepieciešama kaut kāda paaudžu maiņa. Var jau mēģināt strādāt tikai ar Brigmani un Dūklavu, bet arī vēlētajī mainās, cilvēki grib redzēt kaut ko tādu, kas izskatās pēc 21. gadsimta.”

informācijas burbulī. Iespējams, ka tajā burbulī, kuŗā atrodami mēs, *Saskaņa* tiek turēta aizdomās par ļoti daudzām sliktām lietām, tāpēc par to nebalso. Tas, ka notiek “cepšanās” plašsaziņas līdzekļos un Rīgas latviskās un humanitārās inteliģences aprindās, nenozīmē, ka *Saskaņai* nav atbalsta sabiedrībā. Otrām kārtām – ir skaidrs, ka Ušakovs par ļoti augstu cenu monopolizējis krievvalodīgo vēlēšanu. Viņš par to ir maksājis kaut vai ar nebūšanu nevienā iedomājamā valdības koalīcijā arī tuvāko astoņu, desmit gadu nākotnē. Tas ir pilnīgi skaidrs, bet vēlētajus viņš ir ieguvis. Un *Saskaņa* arī ir ilgtermiņa spēlētājs un acimredzot gaida kaut kādu iespēju kaut kad nākotnē. Domāju, ka viņiem atkal būs vislielākā frakcija. Visādi brīnumi jau notiek, bet nekas neliecina, ka tas tā nebūs. Ušakova un Amerikas darbošanās Rīgā, protams, ir graužoša no daudziem aspektiem, par to nav šaubu, bet ir jāsaprot, kas tas ir vairāku faktoru komplekts, kas darbojas par labu viņiem.

Piemēram? Kādi ir vismaz daži no šiem faktoriem?

Pirmām kārtām krievvalodīgajiem vēlētajiem nav alternatīvas.

kuŗi kaut ko runā par ekonomiku, cilvēki, kuŗi kaut ko runā par ārpolitiku, par cilvēktiesībām. Ar vārdu sakot, piedāvājums ir plašs, un viņi mērķtiecīgi ir strādājuši, lai iegūtu lielu atbalstu sabiedrībā. Cits jautājums, ka ar savu atbalstu sabiedrībā viņi nespēj īstenot ietekmi izpildvarā jeb valdībā, tas nav iespējams.

Pēdējā laika reklamās viņi sevi sludina par sociāldemokrātiem. Cik tas ir pamatoti? Vai Latvijā vispār ir sociāldemokrāti?

Latvijā pēdējais sociāldemokrāts bija Juris Bojārs (*smejas*). Tas, manuprāt, visiem ir skaidrs, jo tie pārējie, kas gribēja ieņemt šo nišu, lielākā vai mazākā mērā ir viltvārži. Pasludināt sevi par sociāldemokrātiem – tas ir absolūti stratēģisks risinājums. Tai sociāldemokrātijai, kādu aizstāv *Saskaņa*, nav nekā kopēja ar Eiropas sociāldemokrātijā. Man gan jāteic, ka, stingri ņemot, daudzi, kas Austrumeiropā un Centrāleiropā sevi sauc par sociāldemokrātiem, ir viltvārži, ir pieņēmuši to “smuko”, kreisi demokrātisko identitāti, bet tajā pašā laikā ir ļoti tālu no sociāldemokrātiskā ideāla. Lietuvā ir liela un spēcīga sociāldemokrātiskā partija, kas pat kādu

***Saskaņas*, par spīti diezgan savdabīgai nodokļu reformai, aizvien grūtāk pieejamai veselības aprūpei un vēl citām problēmām. Finanču ministre, tāpat kā veselības ministre, piedalīsies vēlēšanās un kandidēs uz Saeimu, acimredzot esot pārliecinātas, ka par viņām gribēs balsot. Un ne reizi vien nācies dzirdēt, ka cilvēki saka – “tie taču ir zemnieki”, piešķirot šim vārdam gandrīz svētu un maģisku nozīmi.**

Jāatzīst, ka neesmu par to domājis, bet latviešu valodā šim vārdam laikam ir vairāk pozitīva nozīme, tas saistās ar pamatīgumu, kaut ko laika gaitā sevi pierādījušu. Un, protams, ar vēlētajiem tiek strādāts, domājot par to, ka cilvēku uztverē zemnieks – tas ir dzīvesveids, kaut kas latvisks. Gan jāņem vērā, ka *Zaļo un Zemnieku savienība* ir ne tik daudz zemnieku, kā laucinieku un reģionu partija. Tikai neliela daļa no tiem, kuŗi par viņiem balso, var tikt nosaukti par profesionāliem zemniekiem, tie lielākoties ir cilvēki, kuŗiem ir svarīga reģionālā pierība. Viņi gan fiziski, gan savā mentalitātē ir tālu no galvaspilsētas, no globālizētās elites, no visa

IV Pasaules latviešu zinātnieku kongress un III Pasaules latviešu juristu kongress: izaicinājumi nākotnei, izaicinājumi Latvijai

Pirmsjāņu nedēļā, no 18. līdz 20. jūnijam, Latvijas Nacionālās bibliotēkas ēkā – Gaismas pili notika IV Pasaules latviešu zinātnieku kongress, kas pulcēja kuplu dalībnieku skaitu no Latvijas, gan arī no ārzemēm: zinātniekus un viedokļu liderus no vairāk nekā 20 valstīm. Līdz šim Latvijā ir notikuši trīs Pasaules latviešu zinātnieku kongresi: pirmais notika pēc neatkarības atjaunošanas 1991. gadā, otrs – 2001. gadā un trešais – 2011. gadā. Katrs no šiem kongresiem sniedza iespēju diskutēt, apmainīties viedokļiem par tā laika aktuālām zinātnes problēmām dažādās zinātņu jomās, kā arī pievērst sabiedrības, mediju un politiķu uzmanību Latvijas zinātnes nozīmei un zinātnieku veikumam.

Trīs dienu garumā zinātnieki un eksperti apsprieda visdažādākos jautājumus. Par zinātnes lomu mūsdienu sabiedrībā diskutēja zinātnieki un starptautisku atzinību guvušie uzņēmēji Uldis Pilēns, Baiba Rubesa un Uldis Zariņš, arhibīskaps – metropolīts Dr. Zbignevs Stankevičs, NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centra direktors Jānis Sārts un daudzi citi.

Savukārt 19. un 20. jūnijā savā profesionālā lokā pulcējās pasaules latviešu juristi – akadēmiķa Tālava Jundža vadībā notika III Pasaules latviešu juristu kongress, trešais pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas.

III Pasaules latviešu juristu kongress Rīgā

JĀNIS BOLIS, *jurists (ASV)*

Kongresa mērķis bija pulcēt kopā Latvijas izcelsmes juristus no visas pasaules, lai atjaunotu un dibinātu jaunus kontaktus, kā arī apspriestu aktuālās tiesību problēmas, kuŗu risināšana kopīgiem spēkiem būtu efektīvāka. Advokāti, tiesneši un akadēmiķi divās dienās iepazīs, noklausīs referātus un debatēja. Kongresa darbs bija organizēts četrās tematiskās sekcijās. Valststiesību sekcijas mērķis bija diskutēt par konstitucionālajām vērtībām globalizācijas apstākļos. Komerctiesību sekcijā apsprieda veicamo tiesiskuma stiprināšanai komercdarbībā. Noziedzības apkarošanas sekcija analizēja jaunās tendences noziedzībā. Ceturtā sekcija tika veltīta jauno juristu sagatavošanai un tiesību zinātnes attīstībai Latvijā starptautiskajā kontekstā.

Ilggadējais Latvijas Universitātes profesors, LZA akadēmiķis un Latvijas Republikas Augstākās tiesas senators Kalvis Torgāns par pašreizējo Latvijas tiesiskumu izteicās šādi: “Latvijas Simtgades jubilejā atzīstams, ka ir izveidots mūsdienu Eiropas Savienības līmenim atbilstošs komercdarbības tiesiskais regulējums, taču diemžēl jārunā arī par sāpīgām problēmām likumu piemērošanā un ievērošanā. Lielās naudas summas, kas apgrozās komercdarbībā, bieži rada vilinājumu iedzīvoties, veicot pretlikumīgus darījumus, mēģinot sagrābt nekustamos īpašumus un komercsabiedrību kapitālu, ļaunprātīgi izmantojot maksātspējas procedūras un citādos veidos. Ir ierosināti vairāki kriminālprocesi, taču to virzība ir lēna. Tāpat ilgstoša ir civillietu izskatīšana tiesu instancēs. Tieslietu sistēmā notiek organizatoriskas pārmaiņas, taču nepieciešams mainīt visu tiesnešu attieksmi un palielināt modrību cīņā pret neli-

kumībām. Nepilnīgi tiek izmantots zinātnieku potenciāls, arī finansējums neveicina tiesību zinātnes pievēršanos komercdarbības regulējuma pilnveidošanai.”

Bija interesanti šo kongresu salīdzināt ar pirmo, kas notika 1990. gadā un kuŗu kopīgi organizēja Jānis Kancāns no ASV un Valdis Birkavs no Latvijas. Toreiz ļoti populāra bija nodarbība, kur ASV latviešu advokāti Juris Padegs, Juris Kins, Valdis Vinkels un es pārrunājām *kāzusu* ar Latvijas puiši, kuŗš vēlējas uzsākt uzņēmumu un kļūt bagāts. Puiši bija ar mieru darīt visu vajadzīgo, lai agresīvi attīstītu savu biznesu ar nodomu to tūdaļ pārdot ar lielu pelņu, tad uzsākt jaunu un atkal darīt tieši to pašu. Tātad, bija jādods padoms, ko darīt, kā to darīt, kādas būs legālās problēmas, kādus riskus uzņemt, kādus ne. To mēs arī darījām, piemērojot ASV praksi. *Kāzusā* puišim vajadzēja vārdu, un mēs no ASV puiši

nosaucām par Mantrausi. Mantrauša *kāzuss* tika nosūtīts Valdim Birkavam Rīgā, un pēc nedēļas mēs saņēmām e-pastu no jau iepriekš minētā profesora Kalvja Torgāna ar labojumiem. Daži mums patika, bet daži nemaz. Sevišķi krenķēja Kalvja doma, ka puiši vajadzētu saukt par Censoni, nevis par Mantrausi. Kas tad Mantrausim vainas? Mums likās, ka *kāzusa* kontekstā puišis nekāds censonis gan nebija. Viņš taču bija ar mieru darīt pavisam ne-

gālas lietas, apšmukt savus partnerus un kārtot riskantus darījumus, par kuŗiem mēs, ASV advokāti, bijām gatavi puiši brīdināt un no grēkiem atrunāt. Mūsu acis censonis gan puiši nebija. Bet ar laiku mēs nomierinājāmies – lai nu būtu Censonis, un 1990. gada rudenī priecīgi braucām uz Rīgu. Savā uzrunā 2018. gada kongresā es pieminēju šo gandrīz anekdotu un vaicāju klātesošajiem, kuŗš no vārdiem bijis piemērotākais vēsturiskā skatījuma.

Spriežot pēc smieklēm, likās, ka mūsējais, Mantrausis, uzvarēja. Es domāju, ka tāds *kāzuss* un tāda nodarbība, fokusēta uz ASV praksi, šinī kongresā nebūtu bijusi populāra. Latvijas juristiem šodien tas viss jau sen ir zināms un pašiem iekārtota sava sistēma.

Mana galvenā interese kongresā bija mudināt Latvijas kolēģus popularizēt mediāciju, kur mediators kā neitrāla, strīdā neiesaistīta persona uzklausa abas puses un palīdz konfliktejošām pusēm sasniegt apmierinošu risinājumu. Mediatora darbs ir pārrunāt iespējamus risinājumus, motivēt un mudināt puses uz risinājuma sasniegšanu, nevis noteikt, kā strīds būtu jārisina.

Latvijā, tāpat kā visās modernās sabiedrībās, ir nepieciešami un noderīgi visi pieejamie strīdu risināšanas procesi. Ar tiesām vien nepietiek. Mediācijas likumu pieņemot 2014. gadā, Saeima spēra lielu soli, lai vienkāršotu un paātrinātu strīdu risināšanu Latvijā. Likums ir īss un kodolīgs un, kad tiks pilnīgi īstenots, atvieglinās tiesu darbu. Bet līdzīgi kā ar visiem jaunpieņemtiem likumiem, pašiem Latvijas juristiem, un – vēl svarīgāk – plašākai Latvijas sabiedrībai, ir jābūt informētiem par mediācijas iespējām un priekšrocībām. Pēc četriem gadiem tādas informācijas Latvijā vēl arvien diemžēl trūkst.

Tālavs Jundzis

Jānis Bolis

Kalvis Torgāns

Par vecām dziesmām pierastā izpildījumā

(Turpināts no 7. lpp.)

Lēmumi būtu jāpieņem kopīgi un tad būtu jārikojas saskaņā ar pieņemto lēmumu. Cits jautājums ir, ka valdība to nedara, katrs ir ārkārtīgi autonomi. Ne jau tikai Dūklavs rikojas uz savu galvu. Tik mazā valstī kā Latvija jebkura ministrija savā ziņā ir kā Ārlietu ministrija, un tas, ka viņi nespēj vienoties un katrs vāļē uz priekšu, neraugoties uz citu nozaru interesēm, ir bēdīgi. Tāda ir tā tradīcija un lielā mērā tas ir atkarīgs arī no premjera. Iespējams, ka premjers Māris Kučinskis to dara labāk nekā savulaik Laimdota Straujuma, viņš ir bijis samērā lojāls savai valdībai. Valdības vadītājs jau ir pa daļai kā psihoterapeits, pa daļai kā interešu moderātors, kuram jāsavāc visi kopā.

Tomēr pārsteidz, ka finanču ministre Dana Reizniece-Ozola, kuŗa lielā mērā ir nodokļu reformas autore, kandidēs Rīgā kā pirmā sarakstā. Protams, reformas nekad neapmierina visus, bet reformas rezultātā robs fiskālajā budžetā ir pieaudzis, grāmatvedība kļuvusi vēl sarežģītāka. Jautājums ir tieši tas pats, kas par Saskaņu – kā tas nākas, ka cilvēku un viņa darbus nesaisa kopā?

Par nodokļu reformas veiksmēm un neveiksmēm domājot, vajadzētu runāt par detaļām.

Finanču ministre tomēr ir ieviesusi daudz no tā, par ko gadu desmitiem ir ticis runāts – par reinvestētās peļņas aplikšanu ar nodokļiem, par nodokļu progresivitāti. Es teiktu, ka ministre Dana Reizniece-Ozola ir pietiekami kolorīta persona. *Zaļajiem zemniekiem* vispār nav pārmērīgi liels intelektuālais resurss, ar ko viņi varētu lepoties, un uz tāda fona Reizniece-Ozola labi izceļas. Arī *zaļajiem zemniekiem* taču ir ne-

kāta Bunkus slepkavība samazinās Nacionālās apvienības reitings? Nacionālā apvienība, kaut arī ar lielu atrāvīenu, bet visu laiku turas aiz zaļajiem zemniekiem un ir viena no trim partijām, kas visai droši var cerēt uz iekļūšanu Saeimā.

Domāju, ka reitingi paliks apmēram tādi paši. Nacionālajai apvienībai kā ilgtermiņa spēlētājam arī ir savs lojālais vēlētājs, kuram ir savs noteikts priekšstats par valo-

Nacionālajai apvienībai kā ilgtermiņa spēlētājam arī ir savs lojālais vēlētājs, kuram ir savs noteikts priekšstats par valodu, vēsturi, integrāciju un tā tālāk. Nedomāju, ka apvienība kaut ko var mainīt vai mainīs, jo tās sejas, kuŗas parādās un parādīsies vēlēšanu sakarā, nav nekas jauns un oriģināls. Tā niša, kuŗā viņi atrodas nu jau 20 gadus, ir diezgan droša.

pieciešama kaut kāda paaudžu maiņa. Var jau mēģināt strādāt tikai ar Brigmani un Dūklavu, bet arī vēlētāji mainās, cilvēki grib redzēt kaut ko tādu, kas izskatās pēc 21. gadsimta.

Vai, jūsuprāt, maksātspējas administratoru sāga, ierosinātie kriminālprocesi un maksātspējas administratora un advo-

du, vēsturi, integrāciju un tā tālāk. Nedomāju, ka apvienība kaut ko var mainīt vai mainīs, jo tās sejas, kuŗas parādās un parādīsies vēlēšanu sakarā, nav nekas jauns un oriģināls. Tā niša, kuŗā viņi atrodas nu jau 20 gadus, ir diezgan droša. Notikumi ap maksātspējas administratoriem, par kuŗiem lielākā daļa iedzīvotāju neko

daudz nesaprot, diez vai kaut ko ietekmēs. Diez vai kāds uzskata advokāta nogalināšanu par Nacionālās apvienības rīcības sekām.

Brīžam šķiet, ka Nacionālā apvienība kļūst aizvien radikālāka jautājumos par ģimeni, sievietes vietu sabiedrībā un tiesībām lemt par sevi, arī jautājumā par Stambulas konvenciju, kas no viņu puses tiek vērtēta kā pamatvērtības apdraudošs dokuments. Reizēm pat liekas, ka ir dzirdamas kaut kādas radikālās islāma atskaņas. Kā jūs to vērtējat?

Domāju, ka viņus vairāk ietekmē Orbans Ungārijā un Kačinskis ar kompāniju Polijā. Islāms arī, protams, piesaista cilvēkus, no kuŗiem daudziem nepatīk modernā pasaule un kuŗiem liekas, ka mums vajadzētu dzīvot maksimālā izolētībā, sievietēm būtu jāsež mājās un jāzina sava vieta un nekādas kultūru kopdzīves iespējas netiktu pieļautas. Protams, Nacionālā apvienība kļūst radikālāka. Paraugieties uz visām tām iniciatīvām, kas bijušas pēdējā pusgada laikā – vēlēšanu kampaņa drīkst notikt tikai latviešu valodā, padarīt neiespējamu augstākās izglītības iegūšanu krievu valodā privātajās Latvijas augstskolās. Jāņem vērā, ka viņi ir sajutuši diezgan pamatīgu konkurenci – *Jauno konservatīvo partiju*. Šī partija viņiem visu laiku aktīvi

“min uz papēžiem”. Maksātspējas administrācija, protams, ir tā tema, par kuŗu vajadzētu runāt un arī runā jebkuŗš Nacionālās apvienības oponents. Tieslietu ministram Rasnačam neizdodas pārliecināties pastāstīt, ka viņš ir cīnītājs pret maksātspējas administratoru mafiju, nevis tās politiskais jumts. Viņš to mēģina darīt, bet viņam tas neizdodas. Skaidrs, ka Nacionālā apvienība, juzdama konkurenci, grib, lai tās balsi sadzirdētu un izmanto tās temas, kuŗas vienmēr ir bijušas viņu stiprā puse. Pieprasījums pēdējā brīdī Rīgas domei pārcelt Baltijas praidi kaut kur pilsētas nomalē nepārprotami bija adresēts Latvijas agresīvajai un homofobiskajai iedzīvotāju daļai, jo no paša sākuma bija skaidrs, ka neviens šo pasākumu nepārcels. Nacionālajai apvienībai vienkārši vajadzēja izcelties – redz, mēs tagad cīnīsimies un nepieļausim nekādas izvirtības. Viņiem tas izdevās, bet viņi tā rikojās ne jau no labas dzīves, bet tāpēc, ka bažijas par savas ietekmes nākotni. Es gan nedomāju, ka viņiem draud kādas lielas nepatīkšanas nākamajās vēlēšanās, manuprāt, viņi paliks aptuveni turpat, kur viņi ir.

(Otro sarunu par tiem, kuŗu izredzes vēlēšanās vēl nav skaidras, lasiet nākamajā laikraksta numurā)

MŪZIKĀLĀ VASARA LATVIJĀ

MĀRIS BINDERS

Senās mūzikas festivāls

12. jūlijs Elīna Šimkus un *Fantasia Ficta* (Šveice), *Mazā ģilde, Rīga*

13. jūlijs *Sinfonietta Riga* un Jūlija Ležņeva. Vivaldi un Hendela operārijas, *Lielā ģilde, Rīga*

14. jūlijs Rundāles pils “Itaļu un vācu baroka virsotnes”, klavesiniste Ieva Saliete un čelliste Ieva Grudule

“Renesanses meistardarbi”, *Fantasia Ficta* (Šveice)

Baroka laika mūzika, Sergejs Jēgers un *Collegium Musicum Riga* Antonio Vivaldi “Gadalaiki”, Miša Māksis (čells) un kamerorķestris “Maskavas virtuozī”, Dmitrijs Siņkovskis (vijole) un kamerorķestris “Kremerata Baltica”

Starptautiskie Siguldas opermūzikas svētki

27. jūlijs “Svētku uvertūra” – ieskaņas koncerts. Piedalās – Margarita Balanas (čells), Daumants Liepiņš (klavieres), Madara Liepiņa (vijole), kā arī Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas izcilākie audzēkņi. Siguldas Jaunās pils dārzā.

28. jūlijs “Jaunās zvaigznes Latvijai”. Siguldas Jaunās pils dārzā.

28. jūlijs Umberto Džordāno operas “Andrē Šenjē” oriģinālie studējums. Lomās: Maija Kovaļevska, *Kamen Chaney*, Ilona Bagele, Irma Pavāre, Mihails Čulpajevs, Krišjānis Norvelis, festivāla orķestris un koris. Siguldas pilsdrupu estrādē.

29. jūlijs Garīgās mūzikas koncerts. Siguldas Luterāņu baznīcā.

29. jūlijs Galā koncerts “Marina Rebeka un Latvijas operas pērles”. Piedalās – Marina Rebeka, Andris Ludvigs, Ilona Bagele, Kalvis Kalniņš, Dināra Rudāne, Rihards Mačanovskis, Mihails Čulpajevs, Inga Šļubovska-Kancēviča, Krišjānis Norvelis, festivāla orķestris un koris, diriģents Atvars Lakstīgala. Siguldas pilsdrupu estrādē.

Latvijas Nacionālā Simfoniskā orķestra vasaras festivāls “Vasarnīca”

24. augusts LNSO “Vasarnīca” atklāšanas koncerts. Piedalās Egils Upatnieks, Darja Smirnova, Georgs Sarkisjans, Ieva Saliete, Matīss Čudars, diriģents Guntis Kuzma. Latgales vēstniecībā “GORS”, Rēzeknē.

25. augusts koncerts “Happy birthday, Mr. Bernstein!”, piedalās Kima Krisvela, Andrejs Osokins, Rēzeknes festivāla koris, diriģents Andris Poga. Latgales vēstniecībā “GORS”, Rēzeknē.

Mūzikas festivāls “Liepājas vasara”

18. augusts Džuzepes Verdi “Rekviēms”. Liepājas Simfoniskais orķestris un Valsts akadēmiskais koris “Latvija”, diriģents Gintars Rinkevičs. Koncertzāle “Lielais dzintars”.

25. augusts skaistākās operu ārijas izpilda Maija Kovaļevska,

Liepājas Simfoniskais orķestris, diriģents Atvars Lakstīgala. Koncertzāle “Lielais dzintars”.

21. Starptautiskais garīgās mūzikas festivāls

23. augusts Džuzepes Verdi “Rekviēms”. Valsts Akadēmiskais koris “Latvija” un Liepājas Simfoniskais orķestris, diriģents Gintars Rinkevičs. Rīgas Sv. Pētera baznīcā.

25. augusts Fransisa Pulenka “4 motetes”, Fridriha Martēna “Mesa” un Ērika Ešenvalda korimūzika, Valsts Akadēmiskais koris “Latvija” un diriģents Stīvens Leitons. Rīgas Sv. Pētera baznīcā.

Jūrmalas festivāls Dzintaru koncertzālē

24. jūlijs Koncerts “Dzimuši Latvijā”. Piedalās Kristīne Opolais, Kalvis Kalniņš, Vineta Sareika, Ksenija Sidorova, Mikus Akots, Daniils Bulajevs, Latvijas Simtgades jauniešu simfoniskais orķestris, diriģents Ainārs Rubiķis. Dzintaru koncertzālē.

25. jūlijs Ksenija Sidorova un Avi Avitāls.

26. jūlijs Georgijs Osokins, Andrejs Osokins un Sergejs Osokins.

28. jūlijs Galā koncerts. Piedalās Aleksandrs Antoņenko, Egils Siliņš, Alisa Zinovjeva, Jūrmalas festivāla orķestris, diriģents Villo Pāns.

Festivāls “Via Baltica”

18. augusts Elza Rozentāle un grupa “Bur mani” etnodžeza programmā. Liepājā, “Romas dārza” pagalmā.

20. augusts Programma “Skaņu pili”. Piedalās soprāns Gunta Gelgote kopā ar lietuviešu flautistu Giedrjus Gelgotu un latviešu pianisti Aiju Kuzmani. Liepājā, *Promenade Hotel* Hika zālē.

26. augusts Festivāla noslēguma koncerts “Senās uguns nakts”. Ar hanga spēli uzstāsies Raimonds Tiguls. Liepājas pludmalē.

Imanta Kalniņa mūzikas svētki “Imantdienas”

14. jūlijs Piedalās grupas “Turaidas roze”, “Raxtu raxti”, “Autobuss debesīs”, Nacionālo Bruņoto spēku bigbends un džeza dziedātāja Kristīne Prauliņa. Cēsu pils parkā.

Festivāls “Saulkrasti Jazz 2018”

20. jūlijs Grupa “Syncope” un Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas un Rīgas Doma Koŗa skolas apvienotais bigbends.

Klasiskās mūzikas festivāls “Šalc”

19. jūlijs Koncerts “*Salut d'Amour*”. Marina Rebeka, Latvijas festivālu orķestris un diriģents Karels Marks Šišons. Ventspīlī, Teātra namā “Jūras vārti”.

20. jūlijs Koncerts “*Salut d'Amour*”. Marina Rebeka, Latvijas festivālu orķestris un diriģents Karels Marks Šišons. Liepājas koncertzālē “Lielais dzintars”.

22. jūlijs Koncerts “*Salut d'Amour*”. Marina Rebeka, Latvijas festivālu orķestris un diriģents Karels Marks Šišons. Cēsu pils parka estrādē.

Senās mūzikas festivāls “Vivat curlandia”

21. jūlijs Elīna Šimkus, flautists Mauro Pinciaroli un renesanses traversflautas virtuozes Kristīne Stumbure. Bauskas pils.

21. jūlijs Klaudio Monteverdi “*Il Combattimento di Tancredi e Clorinda*” un Džakomo Karisimi “*Jephte*”, izpilda Monta Martinsone, Rinalds Kandalincevs, Ansis Bētiņš, baroka orķestris *Collegium Musicum Riga*, baroka koris *Collegium Choro Musici Riga*, diriģents Māris Kupčs. Bauskas kultūras centrā.

Ielūdz Pēteris Vasks. Vasara. Mežotne

11. augusts Georga Pelēča un Evijas Skuķes jaundarbi, latviešu kameramūzikas darbi – Pēteris Vasks, Arturs Maskats, Jānis Mediņš, Mārīte Dombrovska, Pēteris Barisons, Ingmārs Zemzaris. Atskaņo LNO soliste Evija Martinsone, pianiste Agnese Egliņa un klarnetists Guntis Kuzma. Mazajā Mežotnes pili, Bauskas novadā.

OKUPĀCIJAS MŪZEJA GARINŠ STĀSTA

23. Burvju žogs ap veco Mūzeja ēku!

Dziesmusvētku laikā

Okupācijas mūzejā piedāvā īpašu ekskursiju

Latvijas Okupācijas mūzejā – Raiņa bulvārī 7 – no 25. jūnija līdz 8. jūlijam katru dienu notiks gida vadīta ekskursija latviešu valodā, par kuru nebūs jāmaksā. Tās sākums plkst. 14.

Šī ekskursija ir dāvana Dziesmusvētku dalībniekiem un viesiem, kas ieradusies Rīgā no visas pasaules. Mūzejs ir atvērts katru dienu no plkst. 11 līdz 18, izņemot 27. jūniju, kad mūzeju slēgs plkst. 16.

Okupācijas mūzeja ekspozīcija stāsta par komunistiskās Padomju Savienības un nacistiskās Vācijas nodevību pret 1918. gadā dibināto suverēno Latvijas valsti un trim okupācijām, kas noveda Latvijas tautu pie fiziskas un garīgas izdzīvošanas robežas. Tomēr svarīga vēstījuma daļa ir Latvijas spēja atdzimst, pateicoties cilvēkiem, kas saglabāja neatkarības ideju. Dziesmusvētku dienās mūzejā var redzēt arī izstādi “1940 – 1950. Desmitgades portrets”, kas atrodas pagrabstāvā, un “mēneša priekšmetu”, kas novietots foajē. Jūnija “mēneša priekšmets” ir ziedu vainaga lente, ko 1987. gadā 14. jūnijā pie Brīvības pieminekļa nolika nevardarbīgās pretošanās grupa “Helsinki 86”. Otrajā stāvā atrodas mūzeja grāmatu veikals.

Viņudien devos uz Mūzeja 25 gadu svinībām. Mūzeju gan svinīgi atvēra 1993. gada 1. jūlijā, bet šogad tai dienā Dziesmu svētku gājiens. Tādēļ svinēja 27. jūnijā Melngalvju namā. Kā direktors teica – iespējami tuvu vecajam namam.

Domāju, pirms svinībām ieešu sasveicināties ar kollēgām, bet – netiku iekšā. Ap veco namu apvilktis būvžogs! Domāju, man kā gariņam žogs bijis, nebijis. Bet nekā. Žogs kā maģiskais aplis Jāņu naktī, uz papardes ziedēšanu gai-

dot. Mūzejam jau tiešām *Nākotnes nama* celtniecība ir tāds kā papardes zieds. Un žogs – burvju žogs, kas ziedu sargā. *Nākotnes nams* celsies! Celtnieki domā, ka tas notiks jau pēc gada, 2019. gada vasaras saulgriežu laikā.

Svinības bija gana svinīgas. Arī runas. Prezidents gan bija aizņemts ar savu Polijas kollēgu, bet bija atsūtījis apsveikumu. Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece nosauca Mūzeju par vienu no Latvijas simboliem. Tas mani ļoti aizkustināja, jo es, kā jau gariņš, arī tā

domāju. Man liekas, svarīga bija Ministru prezidenta Māra Kučinskā atziņa, ka Mūzejam ir svarīga loma Latvijas vēsturiskās atmiņas glabāšanā. Tāpēc jau valdība ceļ *Nākotnes namu*.

Runāja politologs Ivars Ījabs par skolu, pavardu un kapakmeni. Laikam gribēja mazliet izaicināt. Skola, skaidrs, ir Mūzeja visaptverošā izglītošanas misija. Ar pavardu viņš apzīmēja Latvijas mūzejiem neraksturīgo: mūsu Mūzejs nav valsts mūzejs, bet veidojies un darbojas kā saime, kas pulcējas ap pavardu. Un ar kapakmeni neko briesmīgu, bet, ja vien sapratu pareizi – Mūzeja misiju pieminēt un atgādināt, kas notika totalitāru varu okupācijā.

Runāja profesors Paulis Lazda, Mūzeja idejas tēvs un pirmais OMF (atercieties, ko reiz stāstīju!) padomes vadītājs. Viņš atgādināja, cik svarīgi dzīvu paturēt Mūzeja misiju – atgādināt par okupāciju. Arī Latvijas un Mūzeja sens draugs un Austrumeiropas speciālists ASV Pauls Goubls bija atsūtījis vēstījumu, ka nākamie 25 gadi svarīgāki par pirmajiem un ka Mūzeja svarīgākais uzdevums ir neļaut aizmirst pagātņi, gan apspriešanu, gan pretošanos, lai latvieši neaizmirstu pagātņus ceļa zīmes nākotnei. Valdes priekšsēdis Valters Nollendorfs savukārt saistīja gadadienu ar vasaras saulgriežiem, dziesmu svētkiem un architekta Gunāra Birkerta metaforu no

tumšā uz gaišo, uz apskaidroto. No tā izrietot jaunās ekspozīcijas stāsts, kas esot Latvijas valsts liktenstāsts cauri tumšajai okupācijai uz gaismu.

Uz visu to bija vēsta arī Latvijas Okupācijas mūzeja biedrības biedru sapulce divas dienas vēlāk. Lai būtu skaidrs, LOMB ir juridiskā Mūzeja īpašniece, un tās mērķis ir pārvaldīt un gādāt par Mūzeju. Tātad astoņas stundas ziņoja, runāja un lēma, cik svarīgi tagad visus spēkus pielikt, lai pēc gada varētu sākt *Nākotnes namā* iekārtot jauno ekspozīciju, darba un krātuvju telpas. Man drusku garlaicīgi, bet laikam taču vajadzīgi. Tā nu pirmie 25 gadi noslēgušies ar lielu pacēlumu un pārliecību, ka Mūzeja saime ir gatava strādāt un atbalstītāju saime gatava palīdzēt. Gariņa sirds gaviļē kā Dziesmu svētkos, kas nupat atskan visā Rīgā. Beidzot ir un būs!

Par Latvijas Okupācijas mūzeja darba laikiem var uzzināt

Mūzeja mājaslapā: *okupācijas-muzejs.lv*. Turpat var arī uzzināt par Mūzeja ekspozīciju Čekas galvenajā mītnē “Stūra māja” un iespēju gida pavadībā apmeklēt cietumu, ko tur Čeka iekārtoja 1940. gadā. Gan pagaidu ekspozīcija Raiņa bulvārī 7, gan “Stūra mājas” ekspozīcija un cietums Brīvības ielās 61 atvērti 7 dienas nedēļā.

Latvijas Okupācijas mūzeja 25 gadu svinības notiks 27. jūnijā.

Žogs ap veco ēku nozīmē, ka *Nākotnes nama* celtniecības darbi sāksies jau šovasar. Vēl iespējams nodrošināt vietu sarakstā, ko vēlākais rudenī guldīs pamatakmeni, ziedojot ekspozīcijas un Mūzeja iekārtošanai *Nākotnes namā*:

LATVIJĀ. “Latvijas Okupācijas mūzeja biedrība”, Reģ. nr. 40008018848, AS “SEB banka”, SWIFT: UNLALV2X, Konta Nr.: LV67UNLA0002400700517

ASV. Čeki rakstāmi OMFA (ja vajag, ar ziedojuma mērķa norādi) un sūtāmi Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024. Ziedotāji saņem kvītis nodokļu atlaidēm.

KANADĀ. Čeki rakstāmi LRDF (*Latvian Relief and Development Fund*) ar atzīmi “Okupācijas mūzejam” (ja vajag, arī ar mērķa norādi) un sūtāmi: Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave, Nepean, ON K2H5J2. Ziedotāji saņem kvītis nodokļu atlaidēm.

AUSTRĀLIJĀ. Čeki rakstāmi (pievienojot mērķa norādi) un sūtāmi mūzeja pārstāvei: Ināra Graudiņa, 141 Darley Road, Randwick, NSW 2031.

LIELBRITANIJĀ. Čeki rakstāmi (ja vajag, ar mērķa norādi) un sūtāmi mūzeja pārstāvei: Inese A. Smith, 36 Fairmount Drive, Loughborough, LE11 3JR vai (ar mērķa norādi) “*Latvian Educational Foundation*”, Catthorpe Manor, Catthorpe, Leicestershire LE17 6DF.

Ar ziedojumu nodrošināts publicitātes projekts

ĪSZIŅAS

Liepājā, Ventspilī un Cēsīs no 16. līdz 22. jūlijam norisināsies klasiskās mūzikas festivāls “Šalc”, ko rīko koncertorganizācija “Laba mūzika”. Tas ir turpinājums pērn aizsāktajam klasiskās mūzikas festivālam “Sensus”. Liepājā 17. jūlijā koncertzālē “Lielais dzintars” būs programma “Maģiskais realisms”, bet 18. jūlijā – kamerģitāras koncerts “Orķestra mūziķi tuvplānā”. 19. jūlijā teātra namā “Jūras vērti” Ventspilī, 20. jūlijā Liepājā un 22. jūlijā Cēsīs, Pils parkā, Latvijas festivāla orķestris Karela Marka Šišona vadībā atskaņos R. Vāgnera operas “Rienči” majestātisko uvertīru un populāro mūziku no S. Prokofjeva baleta “Romeo un Džuljeta”.

Rīgā, izstāžu zālē Rīgas mākslas telpa, no 29. jūnija apskatāma XXVI Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkiem veltīta tautas lietišķās mākslas izstāde *Radītprieks*. Piedalās 125 tautas lietišķās mākslas studiju vairāk nekā 1 100 meistarū – audēji, pinēji, rotkaļi, kokgriezēji un keramiķi no visiem Latvijas reģioniem.

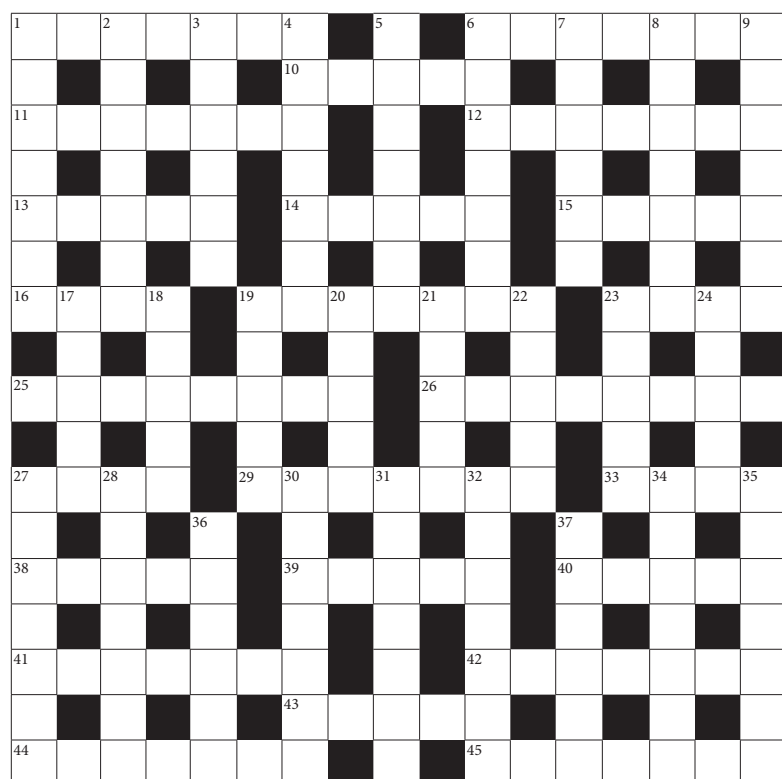
Daugavpils Marka Rotko mākslas centrā no 6. jūlija sākās jaunā sezona ar trim izstādēm un vairāk nekā 200 mākslinieku darbiem. Konkursa izstāde “Martinsona balva” ir II Latvijas starptautiskās keramikas biennāles centrālais notikums, kas iedibināts, godinot novadnieka, pasauleslavenā keramiķa Pētera Martinsona vārdu.

Daugavpilī 14. un 15. jūlijā norisināsies IV Starptautiskais kara vēstures rekonstrukcijas klubu festivāls “Dinaburg 1812” Daugavpils cietoksnī. Festivāla mērķis ir popularizēt cietokšņa un pilsētas vēsturi, kopt kara vēstures rekonstrukcijas klubu un mantojuma saglabāšanas biedrību kultūru un tradīcijas, tādējādi veicinot tūrisma un uzņēmējdarbības attīstību Daugavpilī.

(Turpinājums 11. lpp.)

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

rīgi. 7. Karpu dzimtas zivis. 8. ASV un Kanadas robežupe. 9. Sengrieķu eposs. 17. Mākslas muzejs Madridē. 18. Jupitera pavadonis. 19. Norma, kas nosaka maksimumo daudzumu. 20. Pēkšņas pārbaudes. 21. Maksājuma norma. 22. Epizode lugā. 23. Starptautiska vienošanās. 24. Ēģiptes galvaspilsēta. 27. R. Grinblata balets. 28. Metalla naudas gabali. 30. Draiskule. 31. Apdzīvota vieta Ventpils novadā. 32. Modras, dzīvas. 34. Trauks ar sieta vai auduma dibenu. 35. Sala Āzijas dienvidaustrumu piekrastē. 36. Apdzīvota vieta Kuldīgas novadā. 37. Bezšķirnes suņi (sarunu valodā).

Krustvārdu mīklas

(Nr. 23) atrisinājums

Līmeniski. 7. Melomāns. 8. Karakals. 10. Grodi. 11. Ruāna. 12. Kreiseris. 16. Tirāna. 19. Bemols. 20. Tunikas. 21. Dalbe. 22. Talsi. 23. Rases. 24. Sambo. 25. Skots. 28. Nante. 30. Pietāte. 31. Kanons. 32. Ekrāns. 36. Skafandri. 40. Rinks. 41. Tonis. 42. Avicenna. 43. Retorika.

Stateniski. 1. Alods. 2. Māters. 3. Usuri. 4. Skone. 5. Bruģis. 6. Galuā. 7. Morāvija. 9. Sandales. 13. Soģis. 14. Andersons. 15. Tektonika. 17. Rubenis. 18. Talants. 26. Kvadrīga. 27. Atēna. 29. Tunisija. 33. Skrīne. 34. Drusti. 35. Aktis. 37. Fejas. 38. Nuarē. 39. “Ronis”.

Līmeniski. 1. Peldoša tilta balsts. 6. Ostas pilsēta Kanadā. 10. Ezers Somijas ziemeļos. 11. Nesoša būvkonstrukcija. 12. Kukaiņi. 13. Vērtības mērs pirkšanā un pārdošanā. 14. Angļu polārpētnieks (1868-1912). 15. Lapu sukulents (Latvijā audzē telpās). 16. Lapu koks. 19. Šacha figūra. 23. Iesaiņots pasta sūtījums. 25. Valveidīgo kārtas dzīvnieki. 26. Zvirbulveidīgo kārtas putns. 27. Itālijas galvaspilsēta. 29. Itakas salas valdnieks sengrieķu mīto-

loģijā. 33. Lūk! 38. Upe Indijā un Bangladešā. 39. Sengrieķu stīgu mūzikas instrumenti. 40. Korpuļenti. 41. Apdzīvota vieta Amatas novadā. 42. Mjanmas agrākā galvaspilsēta. 43. Paklausīga. 44. Ēdama gliemene. 45. Rožu dzimtas krūms.

Stateniski. 1. Asa, vircota. 2. Smalks kokvilnas veļas audums. 3. Pūšamie mūzikas instrumenti. 4. Sodīšanas ierīce viduslaikos. 5. Apdzīvota vieta Madonas novadā. 6. Bieži sastopami, rakstu-

VISAS LATVIJĀ IZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
VARAT IEGĀDĀTIES PIE
LIELĀKĀ GRĀMATU TIRGOTĀJA

“LATVIJAS GRĀMATA”

SIA “L. Grāmata”
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālr. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

Vēlaties uzzināt
par tautiešiem Lielbritānijā?

www.latviesiem.co.uk

ĪSZIŅAS

Kocēnu novadā 14. jūlijā norisināsies savdabīgs velobrauciens “Aizmin pie trušiem”. Tas sāksies Rubenes ciemā pie BMX trases un vedīs gar „Lielā Anša” ezeru, tad Urbu kalnā, šķērsojot vairākas upes. Pusdienas ielānās šķirnes trušu saimniecībā “Mežiņi”. Pieteikšanās: +371 28644530, e-pastu: turisms@kocenunovads.lv.

Līgatnes takās 14. jūlijā notiks VII Komandu orientēšanās spēle “Alu gājējs 2018”. Būs iespēja uzzināt par gadsimtu gaitā uzglabātajiem labumiem, kā arī iepazīt ievērojamākās vietas. Komandas sacentīsies ne tikai ātrumā un attapībā, bet arī zināšanās un prasmēs. Būs “Lielais alu gājējs” (90 km), “Velo alu gājējs” (35 km) un “Mazais alu gājējs” (4 km). Veiklākajiem un zinošākajiem būs vērtīgas balvas. Informācija un pieteikšanās: +371 64153169, 29189707, e-pasts: info@visitligatne.lv.

Daugavpili 28. jūnijā apmeklēja Latvijas Valsts prezidents Raimonds Vējonis un Polijas Republikas prezidents Andžejs Duda. Viņi piedalījās piemiņas pasākumā pie krusta Slobodkā un atklāja jaunu vides objektu, kas veltīts Magdeburgas tiesību piešķiršanai Dinaburgai 1582. gadā, bet vieta izvēlēta par godu Polijas karaļa Stefana Batorija (1533-1586) gaitām Dinaburgā – netālu no Šūņu upes un cietokšņa. Atbalstīja Polijas valdība, bet autors ir Daugavpils mākslinieks Romualds Gibovskis.

Cēsu pils parka estrādē 14. jūlijā plkst. 20 notiks gadskārtējie Imanta Kalniņa mūzikas svētki “Imantdienas 2018”. Pirmajā daļā tradicionāli uzstāsies grupa *Turaidas Roze*, bet 2. daļā – mūzikālā apvienība *Raxtu Raxti*, bet nobeigumā uzstāsies *Autobuss debesīs* kopā ar Nacionālo Bruņoto spēku bigbendu un džezas dziedātāju Kristīni Prauliņu, izpildot tautā plaši iemīļotas dziesmas no komponista daiļrades.

Preiļu politiski represēto biedrība “Likteņa ceļš” ar Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai finansiālo atbalstu (7 096,70 eiro) īsteno projektu “Politiski represēto piemiņas vietas atjaunošana”. Tiks atjaunota nodrupusi siena pretī tēlnieces Vijas Dzintares veidotajam politiski represēto piemineklim. Pilnīgi jauna tiks izveidota piemiņas vieta nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem, pie baznīcas žoga izvietojot divus laukakmeņus.

Vides izglītības fonds sadarbībā ar Stopiņu novada domes pirmsskolas izglītības iestādi “Pienenīte” pirmo reizi rīkoja Ekoskolu programmas bērnu darbinātību salidojumu, lai dalītos ar vērtīgo pieredzi arī projektā “Kompetenču pieeja mācību saturā”. Vides izglītības fonda īstenotajā Ekoskolu programmā šobrīd piedalās vairāk nekā 200 izglītības iestāžu, tostarp pirmsskolas izglītības iestādes, skolas un augstskolas. Ekoskolu programma darbojas 67 valstīs, un tajā iesaistīties 51 000 skolu.

1991. gada barikāžu dalībnieku biedrība uzsākusi Barikāžu dalībnieka apliecinājuma izsniegšanu. Tās var saņemt Rīgā, Krāmu ielā 3. No 2. jūlija darba laiks būs katrā darba dienā no plkst. 9 līdz plkst. 17, bet pirmdienās pēc iepriekšēja pieraksta līdz plkst. 19. Valdība piešķirusi 67521 eiro, lai segtu izdevumus par apliecinājuma izgatavošanu, izsniegšanu un lietvedību. Apliecinājuma izsniegšana turpināsies līdz 2021. gadam. Pieteikšanās: +371-67213525, e-pasts: info@barikades.lv.

Gulbenes novada Druvienas muižas pili (celta 1898. gadā), kuŗā no 1952. līdz 2018. gadam atradās skola, tagad būs Latviskās dzīvesziņas centrs. Tā šovasar ielānās četras nometnes, kuŗās katrā būs vairāk nekā 100 dalībnieku, un tiks nodrošināta izmitināšana un ēdināšana.

Īsziņas sagatavojsi Valija Berkina

www.latviesiem.co.uk

Esi mūsdienīgs!

www.307.lv
Sludinājumus laikrakstā
BRĪVĀ LATVIJA
iesniedz ērti
no sava datora

307.LV

MATĪSS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ

- Mantošana
- Īpašuma pirkšana un pārdošana
- Meža apsaimniekošana un pārdošana

Valņu iela 3,
Rīga, LV-1050

e-pasts: matiss@sk-legal.com
tālr.: +371 28390346

Zemessargs Tevi un Latviju sargā brīvprātīgi ziedodams sevi.

WWW.ZEMESSARGAM.LV

ienāc un ziedo

NEKROPOLE
PERSONU, MOTIKUMU UN KĀPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju **Nekropole.info**
arī materiāli, veicot mērķa ziedojumus.

Šis ir unikāls projekts, kuŗam nav analoga pasaulē.

Mēs tveŗam pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi,
ap kuŗu viss griežas, liekot Latviju.

Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuŗš gan darīs, ja ne mēs paši?!

www.nekropole.info!

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Ģertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Izdevēji: Brīvās Latvijas izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna

Brīvā Latvija redakcija – Ģertrūdes iela 27, Rīga,
LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk: 9-13)

Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,

Tālrunis: +371 67326784.

e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tālr. 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pieņem Rietumu abonementus, izņemot
Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniece Anglijā: Terēze Bogdanova, tālr.:
07788790952, e-pasts: terezebogdanova@inbox.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 75; 12 mēnešiem GBP 145. Samaksu ar čeku, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Liel-britānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši SEK 875; 12 mēneši SEK 1550.
NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKS-FÖRBUNDI I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Paziņojumus, sludinājumus, reklāmu sūtīt uz Rīgas redakciju. Abonentu administratore +371 26134315, red. +371 67326761, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 155 eiro; 6 mēn. – 85 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts IBAN: DE94200100200271751204, BIC: PBNKDEFF. Adrese abonēšanas jautājumiem: Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 85 eiro; 12 mēnešiem 155 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem 33 eiro, 12 mēnešiem 55 eiro.

Digitālā avīze – 55 eiro 12 mēnešiem
Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi maksā GBP 3,50 (EUR 6) par 10 mm augstu vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) GBP 45. Zviedrijā – SEK 600.

Komerciālie sludinājumi €7 (EUR 12) par 1 slejas cm. Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Ģertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011, Latvia
Iespiests: SIA ĒVEKO, Rīga

SPORTS

SPORTS

SPORTS

Latvijas Simtgades sporta spēles

Veterānu rekordi Latvijas Simtgadei

JULIANS GARANČS,
sacensību galvenais tiesnesis

Jelgavā un citās Latvijas pilsētās risinājās Latvijas Sporta veterānu/senioru savienības (LSVS) 55. sporta spēles ar ārzemju latviešu sportistu piedalīšanos. 24 sporta veidu sacensībās piedalījās dalībnieki vecumā no 30 līdz 90 gadiem. 55. sporta spēļu godalgoto vietu ieguvēji tika apbalvoti ar diplomiem, medaļām un kausiem. Visi spēļu dalībnieki saņēma sacensību sertifikātus un simboliskas piemiņas balvas.

15. jūnijā gandrīz pussimts vieglatlētikas veterānu pulcējās Salaspils stadionā, lai piedalītos Latvijas Simtgades un pašvaldību sporta veterānu 55. sporta spēļu finālsacensībās vesera mešanā.

Mājīgi iekārtotajā sektorā tika sasniegti rekordi. To autori: Pasaules un Eiropas čempione Mai-

ja Jakobsone (75+ v. grupa, Rīga) – 24,12 m, Jeļena Kriščūna (Bauska, 55+) – 22,25, Leontijs Zubovičs (Jelgava, 80+) – 34,77 m. Par sacensību norises nodrošināšanu paldies Zandai Zēbergai, Igoram Sokolovam un Inārai Znūtiņai. Finālsacensības pārējās – 32 vieglatlētikas sacensību disciplīnās notika Jelgavas stadionā.

Stadiona skrejceļā sacensības sākās ar 100 m skrējienu kungiem un dāmām. Uzreiz vadību pārņēma Rīgas veterāni. Rīgas "zelta lādē" varens birums, ko sagādā: LV Saeimas deputāts Einārs Cilinskis (55+ grupā), Skaidrīte Ezerniece (85+), Baiba Lejiņa

Veseri met Dace Kolosovska

(75+), Rasma Kalniņa (70+). Arī Daugavpils komandas ilggadējā zelta medaļu īpašniece Ludmila Nefjodova-Volkova (40+) jau pēc ieraduma atkal izcīnīja savu kārtējo zelta medaļu. Tāda rīdzinieku "zibeņošana" varēja sajūsmīnāt tikai rīdziniekus, bet nevarēja samulsināt Gulbenes komandas pārstāvi un vadītāju Daci Anču. Viņa, ilgi nedomājot, ar komandas biedreni Gunu Ģērmani metās bezkompromisa cīņā un izcīnīja uzvaras 800 m distancē 40+ un 30+ vecuma grupās. Viņām sekoja Gulbenes vecmeistars Jāzeps Odumiņš (85+), kurš Salaspilī izcīnītajai zelta medaļai pievienoja uzvaru 800 m skrējienā. Viņu paraugam sekoja 5000 m skrējienā Jānis Ančs (75+), Raimonds Siliņš (40+), Andis Zunda (55+). Nu maisam gals bija vaļā. Sākās Gulbenes soļotāju "ēra" 3000 m un 5000 m distancēs. Gulbenes komandas zelta apcirknī verens birums – zelta medaļas tika Gunāram Rubenim (80+), Harijam Āboliņam (70+), Dianai Odumiņai (55+), Inesei Sirmāi (45+).

disciplīnā – jauktajā "zvidru" stafetē. Izšķirīgo panākumu ar izcīnītajiem 405 punktiem nodrošināja Dace Anča/Andis Zunda/Guna Ģērmane/Jānis Ģērmanis. Tā ir viņu dāvana savai pilsētai 794. gadadienā un LV Simtgadē. Gulbenieši var lepoties ne tikai ar saviem sporta veterāniem, bet arī ar Vecgulbenes muižas kompleksu, ar baronu Volfu savulaik veidotajiem un tagad sakoptajiem parkiem, ar vienīgo pasažieru šaursliežu dzelzceļa "bānīti", kas joprojām kursē pa maršrutu Gulbene-Alūksne-Gulbene. Rīgas komandai šoreiz bija "jāpārdzīvo" izcīnītā otrā vieta ar 399 punktiem tāpēc, ka stafetes komanda 4x100 m kungiem ierindojās tikai ceturtajā vietā, komandai izcīnot 24 punktus (Gulbenei 30), lai gan zelta medaļu limits – 25 – vienāds ar gulbeniešiem. Savukārt Daugavpils komanda ar izcīnītām 19 zelta medaļām un izcīnīto pirmo vietu 4x100 m stafetē dāmām (30)p. arī ar 399 punktiem ierindojās goda pilnajā trešajā vietā. Šogad, kā nekad agrāk, kopējais dalībnieku skaits pārsniedza pustūksti. Visvairāk startam pieteicās lodes grūdeju (D-61 un K-59). Diska mešanā startēja 40 dāmas un 54 kungi. 5000 m skrējienā 64 kungi, 100 m distancēs – 55 + 51 utt. Joprojām varam sajūsmīnāties par 92 gadus vecā Maigoņa Pūliņa "zelta" startiem lodes grūšanā, diska, šķēpa mešanā un augstlēkšanā (85 cm), par 90 gadus vecā valmierieša Eināra Gulbja startiem 200, 800 un 1500 m distancē, par 87 gadus vecās gadīgās rīdzinieces Skaidrītes Ezernieces startiem 100, 200 400 m distancē, kā arī par daudziem citiem vecmeistaru startiem. Visvairāk – trīs – rekordus sacensībās sasniedza Pasaules rekordists veterāniem desmitcīņā ventspīlnieks Valdis Cela (70+): 200 m – 31,23, tāllēkšanā – 4,81, trīssoļlēkšanā – 10,27, Leontijs Zubovičs (80+) trīssoļlēkšanā – 7,66 m, Jānis Buks (80+) lodes grūšanā – 10,83 m, Leontīne Vītola (80+, Līvāni), 200 m – 41,95 sek., Ināra Lūse (55+, Rīga), 3000 m – 11:54,59, Rita Žuravļova (65+, Ogre), 3000 un 5000 m soļošana – attiecīgi 19:47,18 un 33:48,77, Anna Lulle (75+, Koknese/Aizkraukle) – augstlēkšanā un trīssoļlēkšanā – 1,00 un 5,79 m, Dace Faituša (Jūrmalas sports, 50+) – tāllēkšanā – 5,03 m, Ināra Rozēna (65+ Rīga), lodes grūša-

nā – 10,75 m. Kopumā laboti 16 rekordi.

Sacensībās tika apbalvoti latvieši ne tikai no Latvijas, kā arī sportisti no Lietuvas, Igaunijas, Baltkrievijas, Ukrainas, Krievijas. Gaumīgās medaļas un Goda diplomus pasniedza LSVS prezidents Daumants Znatnajs, viceprezidente Indra Brinkmane, LSVS valdes locekļi un citi sabiedrībā labi pazīstami cilvēki.

Par sacensību atbalstīšanu lielu pateicību izsaku LLA sporta kluba vadītājam Silvijai Počai, ZOC koordinātoram Kristapam Milleram, sacensību informātoram Ivaram Bācim, finiša vecākajam tiesnesim Mārim Gailim un nekļūdīgajai aplū skaitītājai Lilitai Gailei, Jēkabpils sporta centra darbiniekam Aivai Jakubovskai, Baibai Grasai, Edgaram Lambam. Mans liels paldies Rīgas domes sporta daļas specialistam Gatim Ratniekam par fotofinišu un datorizētās sistēmas programmas nodrošināšanu sacensībās.

AIRĒŠANA

Šīs sacensības bija unikālas arī to, ka Latvijā pirmo reizi sacensības bija kopā airētājiem un smaīlotājiem un kanoe airētājiem. Sacensību galvenā mājvieta bija Jelgava, kur agrāk notika airēšanas nometnes, bet kādu laiku tas nav bijis. Saimes veterāni, atbraucot uz Jelgavu, atsauca atmiņā jaunības dienas un smagos treniņus, bet visi kā viens atzina, ka Jelgava ir ļoti mainījusies uz skaisto pusi.

Jurijs Novikovs, Konstantīns Kalnbērzs

Akadēmiskās airēšanas notika 500 m distancē un divās laivu klasēs: stūrmaņu četinieka (4+), pārauru divnieka (2x) un trīs vecuma grupās: vecums 27 – 49 gadi, vecums 50+ gadi un jauktā grupa, kur rezultāti tika aprēķināti, piemērojot koeficientu. Kopumā piedalījās 56 dalībnieki dažāda vecuma un dzimuma airētāji, tai skaitā divi no Lietuvas (Raimundas Kernazickas un Alvydas Varnas).

Sporta spēļu dalībnieki sacensību atklāšanas parādē. Ar karogu Jelgavas pilsētas galva Andris Rāviņš

Gadi nav šķērslis mērķa sasniegšanai

Panākumu iedvesmota, Gulbenes komanda savas sacensības Jelgavas stadionā beidza ar lielisku uzvaru sacensību pēdējā

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas Evanģēliskās draudzes dievkalpojums 8. jūlijā plkst.13 Rīgā, Akas ielā 13 (ar kafijas galdu un svētdienas skolu). 22. jūlijā dievkalpojums plkst.13 Rīgā, Akas ielā 13 (bez kafijas galda un svētdienas skolas). Iesvētes mācība: visi interesenti ir laipni aicināti pieteikties uz draudzes organizēto iesvētes mācību. Pieteikums, lūdzu, sūtīt uz info@redraudze.lv

ANGLIJA

Izstāde "Latvijas simts gadu vēsture karikatūrās".

Gērnsija: 18. jūlijs – 17. augusts Guernsey Airport, La Villiaze, Guernsey GY8 ODS

Liverpūle: 23. augusts – 3. septembris The Shed, Baltic Creative CIC, 49 Jamaica St, Liverpool L1 0AH, UK

Edinburga: 2. – 14. oktobris, School of Languages, Literatures and Cultures, 50 George Square, Edinburgh EH8 9LH, UK

Glāzgo: 17. – 30. oktobris St. Andrews Building, Glasgow University, 20 Eldon St, Glasgow G3 6NH, UK

Ņūkāstla 9. – 14. novembris Newcastle Central Library, 33 New Bridge St W, Newcastle upon Tyne NE1 8AX, UK

Aicina Latvijas vēstniecība. Tuvāka info:www.facebook.com/LVembassyUK

DIEVKALPOJUMI

RIETUMANGLIJAS-VELSAS DRAUDZE, prāv. Andris Abakuks

Almelijā, St. Mary's Church, Almeley, Herefordshire HR3 6LB, otrdien, 24. jūlijā, plkst. 14.30 Kapu svētku dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma bijušās Latviešu mājas apmeklējums.

APVIENOTAJĀ LONDONAS LATVIEŠU EV. LUT. UN MIERA DRAUDZĒ

Brukvudas latviešu kapos, Woking GU24 0BL, sestdien, 14. jūlijā, plkst. 12 Kapu svētki.

Zvidru baznīcā, 6-11 Harcourt Street, London, W1H 4AG, svētdien, 15. jūlijā, plkst. 14 dievkalpojums ar kristībām un dievgaldu. Svētdien, 29. jūlijā, plkst. 14 dievkalpojums ar dievgaldu.

Ziemeļanglijas draudze, Māc. D. Vāvere

Bradfordā, Nab Wood kapsētā, svētdien, 15. jūlijā, plkst. 14 kapu-svētku dievkalpojums.

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

"Straumēnos", Zaļā zālē, Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe,

Lutterworth, LE17 6DF, svētdien, 8. jūlijā, plkst. 10 dievkalpojums.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

Derbijā, Chapel of St. Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT, svētdien, 1. jūlijā, plkst.12 dievkalpojums.

Notinghamā 1. jūlijā paredzētais dievkalpojums nenotiks.

ZVIEDRIJA

Līdz 6. oktobri gaidāmajam 13. Saeimas vēlēšanām atlicis pusgads. Kāda patlaban izskatās politiskā situācija Latvijā? Kā orientēties pirmsvēlēšanu informācijas džungļos un izdarīt pārdomātu izvēli? Par šiem un citiem aktuāliem politikas jautājumiem uz tikšanos aicina Zviedrijas latviešu apvienības Politiskā darba grupa sadarbībā ar Latvijas vēstniecību Zviedrijā.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Štutgartē, Vecās Pils kapellā, Schloskirche, Am Schillerplatz, svētdien, 22. jūlijā, plkst. 15 dievkalpojums latviešu un vācu valodā. Mācītājs Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes vakars senās sakristejas telpās.

BRĪVĀ LATVIJA

www.facebook.com/brivalatvija

www.twitter.com/@briva_latvija

www.brivalatvija.lv